

Il-gustizzja adatta għall-minuri – perspettivi u esperjenzi ta' tfal u professjonisti

Sommarju

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tistabbilixxi d-drittijiet li huma ta' rilevanza partikolari għad-drittijiet tat-tfal fil-proċeduri ġudizzjarji. L-aktar importanti huma d-dinjità tal-bniedem (Artikolu 1); il-projbizzjoni tat-tortura u trattamenti jew kastigi inumani jew degradanti (Artikolu 4); id-dritt għal-libertà u s-sigurtà (Artikolu 6); ir-rispett għall-ħajja privata u tal-familja (Artikolu 7); il-protezzjoni tad-dejta personali (Artikolu 8); in-nondiskriminazzjoni (Artikolu 21); id-drittijiet tal-minuri (Artikolu 24) u d-dritt ta' rimedju effettiv (Artikolu 47)

Il-partecipazzjoni effettiva tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji hija vitali għat-titjib tal-operazzjoni tal-gustizzja. Strumenti Ewropej u internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem jirrikonoxxu l-importanza tal-partecipazzjoni tat-tfal. Huma jobbligaw lill-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea biex jiżguraw li l-aħjar interessi tat-tfal ikunu l-konsiderazzjoni primarja f'kull azzjoni li taffettwahom. Madankollu, it-trattament tat-tfal fis-sistemi tal-gustizzja madwar l-UE jibqa' ta' thassib.

Il-Kummissjoni Ewropea appoġġat sforzi biex jagħmlu l-gustizzja aktar tajba għat-tfal b'diversi modi. Hija pprijorizzat il-gustizzja adatta għall-minuri fl-Aġenda tal-UE tagħha għad-Drittijiet tal-Minuri (2011-2014), li tiddekrivi proposti diversi għat-tisħih tas-salvagwardji proċedurali rilevanti, twettiq ta' riċerka

pertinenti dwar il-legislazzjoni u l-politika fl-UE-28, u l-appoġġ tal-Istati Membri tal-UE fit-titjib tal-protezzjoni. Bħala segwitu tar-rapport tal-Aġenzja tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) 2015 dwar il-gustizzja adatta għall-minuri, il-Kummissjoni ħarġet sommarju tal-politika dwar l-involvement tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji kriminali, civili u amministrattivi fit-28 Stat Membru tal-UE. Il-Kummissjoni impjenat ruħha wkoll li tippubblicizza l-Linji Gwida dwar il-gustizzja adatta għall-minuri tal-Kunsill tal-Ewropa (2010), li jipromwovu d-drittijiet tat-tfal li jinstemgħu, li jiġu infurmati, li jiġu protetti u tan-nondiskriminazzjoni, kif ukoll il-prinċipju tal-aħjar interessi tal-minuri.

B'kooperazzjoni mal-Kummissjoni Ewropea, il-FRA ġabret u analizzat dejta sabiex tistabbilixxi kemm dawn id-drittijiet huma ssodisfati fil-prattika. Għamlet dan permezz ta' intervisti ma' professjonisti u tfal li kienu involuti fi proċeduri ġudizzjarji. L-ewwel rapport tal-FRA dwar ir-riċerka tagħha fl-2015 iffoka fuq il-perspettiva tal-professionisti.

Dan is-sommarju jipprezenta s-sejbiet ewlenin tat-tieni rapport. Dan ir-rapport jiffoka fuq il-perspettivi tat-tfal, jiddeskrivi l-opinjoni tagħhom dwar fatturi li jimpedixxu l-partecipazzjoni sħiħa tagħhom u dwar l-isforzi li jistgħu jgħinu biex jingħelbu dawn l-ostakli. Bħall-ewwel rapport, jenfasizza li għad fadal ħafna xi jsir biex il-gustizzja madwar l-UE kollha tkun magħmula tabilhaqq adatta għall-minuri.

Ġbir u kopertura tad-dejta

L-Aġenda tal-UE tal-Kummissjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Minuri innotat li n-nuqqas ta' dejta affidabbli u komparabbli kien qed ifixkel l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' politiki bbażati fuq l-evi-denza. Biex jindirizzaw dan, il-Kummissjoni u l-FRA qiesu l-ħidma ezistenti f'dan il-qasam. Il-ġbir ta' dejtakoordinat u sistematiku inkluda l-indikaturi tad-drittijiet tal-minuri li l-FRA żviluppat fl-2010 u li elaborat ulterjorment fl-2012 fir-rigward tal-ġustizzja tal-familja. L-indikaturi jsegwu l-mudell ibbażat fuq id-drittijiet – żviluppat mill-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għad-Drittijiet tal-Bniedem (OHCHR) – li huwa mfassal sabiex ikejjel:

- l-impenji ta' dawk li għandhom id-dmirijiet (indikaturi strutturali);
- l-isforzi (indikaturi tal-proċess) biex jiġu ssodisfati dawn l-istandards;
- ir-riżultati (indikaturi tar-riżultati).

Il-FRA wettqet ukoll riċerka Prattika fuq il-post ibbażata fuq intervisti f'10 Stati Membri tal-UE, magħżula biex jirriflettu sistemi ġudizzjarji u Prattiki diversi rigward l-involviment tat-tfal fil-ġustizzja: il-Bulgarija, il-Kroazja, l-Estonja, il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja, il-Polonja, ir-Rumanija, Spanja u r-Renju Unit.

L-ewwel parti tax-xogħol tal-FRA, ipprezentata f'rapport u sommarju prinċipali, iffokat fuq il-perspettivi tal-professjonisti. *Il-ġustizzja adatta għall-minuri: perspettivi u esperjenzi ta' professjonisti dwar il-partecipazzjoni tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji ċivili u kriminali f'10 Stati Membri tal-UE* kienet ibbażata fuq it-twegibiet minn 570 imħallef, prosekutur, avukat, persunal tal-qorti, psikologi, assistenti soċjali u uffiċjali tal-pulizija li huma f'kuntatt ta' kuljum mat-tfal waqt proċeduri kriminali u ċivili.

It-tieni parti tiffoka fuq il-perspettivi tat-tfal. Hija bbażata fuq tweġibiet minn 392 tifel u tifla involuti fi proċeduri bħala vittmi, xhieda jew partijiet, b'enfasi fuq każijiet ta' abbuż sesswali, vjolenza domestika, abbandun u kustodja. Ir-riċerka ma koprietx tfal suspettati jew akkużati fi proċeduri kriminali.

Dan ix-xogħol jikkontribwixxi għall-popolazzjoni tal-indikaturi tal-proċess u tar-riżultati bl-eżaminazzjoni ta' dejta kwalitattiva għal 9 minn 10 Stati Membri tal-UE. L-opinjoni tal-FRA dwar il-ġustizzja adatta għall-minuri, deskritti f'dan is-sommarju, huma bbażati fuq analiżi kkombinata tal-intervisti mal-professjonisti u mat-tfal.

Din ir-riċerka hija parti minn xogħol usa' tal-FRA dwar id-drittijiet tal-minuri, qasam tematiku ewlieni. Dan ix-xogħol huwa stabbilit fil-Qafas Multiannwali tal-FRA u huwa rifless fl-iżvilupp tiegħu tal-indikaturi tad-drittijiet tal-minuri u l-ġbir tad-dejta dwar tfal f'sitwazzjonijiet ta' vulnerabbiltà partikolari – tfal traffikati u sseparati, tfal li qegħdin ifittxu l-asil, esperjenzi tan-nisa mal-vjolenza waqt it-tfulija tagħhom, kif ukoll il-vjolenza kontra t-tfal b'diżabbiltà. Huwa marbut ukoll max-xogħol tal-FRA dwar l-aċċess għall-ġustizzja u l-appoġġ għall-vittmi.

B'mod parallel, il-Kummissjoni Ewropea ġabret dejta u informazzjoni statistika mill-Istati Membri tal-UE kollha, fejn disponibbli, dwar l-involviment tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji ċivili, amministrattivi u kriminali. Id-dejta tkopri l-leġislazzjoni rilevanti u l-politiki fis-seħħ mill-1 ta' Ġunju 2012. Sommarju tal-politika li jislet fil-qosor is-sejbiet ġie ppubblikat fl-2015, inkluż ir-rakkomandazzjonijiet għall-Istati Membri.

Sejbiet ewlenin u parir ibbażat fuq l-evidenza

L-introduzzjoni ta' miżuri speċifiċi biex jagħmlu l-proċeduri ġudizzjarji aktar "adatti għall-minuri" tiffacilita l-aċċess tat-tfal għall-ġustizzja u l-partecipazzjoni effettiva tagħhom fi proċeduri ġudizzjarji, u għalhekk tgħin biex tiġi evitata kemm ir-restrizzjoni kif ukoll il-ksur tad-drittijiet tat-tfal involuti fi proċeduri bħal dawn.

Fit-twegibiet tagħhom, il-professjonisti enfasizzaw il-ħtieġa għal standards ċari u konsistenti għall-professjonisti kollha involuti, u l-monitoraġġ sistematiku tal-implimentazzjonijiet tagħhom. Ir-riċerka mat-tfal issaħħaħ din il-konklużjoni.

Mill-perspettiva tagħhom, l-imġiba tal-professjonisti hija essenzjali biex jagħmlu l-proċeduri aktar adatti għall-minuri u għalihom stess, sabiex iħossuhom sikuri u komdi. Meta t-tfal iħossu li l-professjonisti jitttrattawhom b'rispett, huma trasparenti u amik-evoli, jisimghuhom u jieħdu l-opinjoni tagħhom bis-serjetà, huma aktar probabbli li jirrapportaw li qegħdin jiġu trattati b'mod ġust u skont l-aħjar interessi tagħhom. Professjonisti li l-imġiba tagħhom hija vvalutata mit-tfal b'mod pożittiv huma wkoll aktar probabbli li jużaw postijiet għas-smiġħ adatti għall-minuri u jipprovdu informazzjoni adatta għall-età u tajba għat-tfal. Il-piż marbut ma' kif il-professjonisti

jitttrattaw it-tfal jenfasizza l-htieġa ta' linji gwida prattiki u ċari, u ta' taħriġ għall-professjonisti kollha f'kuntatt mat-tfal.

Intervistatur: "U x'taħseb li hija l-aktar haġa importanti li tagħmel biex tiżgura kondizzjonijiet favur it-tfal?"

Minuri: "Dawn in-nies li jmxexx l-intervisti. Naħseb li huma l-aktar importanti – għandhom ikunu kalmi u dħulin. Hija l-aktar haġa importanti." (Il-Polonja, ġuvni, 16-il sena, vittma, kawża ta' vjolenza domestika)

Huwa wkoll importanti ħafna għat-tfal li jipparteċipaw. Bħall-professjonisti, it-tfal enfasizzaw li għandhom bżonn l-informazzjoni u l-appoġġ matul il-proċeduri, kif ukoll salvagwardji proċedurali implimentati tajjeb biex ikunu jistgħu jipparteċipaw b'mod effettiv. It-tfal u l-professjonisti pprovdew ukoll lill-FRA b'suġġerimenti konkreti dwar kif jagħmlu l-proċeduri aktar adatti għall-minuri u identifkaw għadd ta' prattiki promettenti – li wħud minnhom huma pprezentati kemm f'dan is-sommarju kif ukoll fir-rapporti prinċipali.

FRA Opinjoni 1

L-Istati Membri tal-UE jeħtieġu jiżguraw li s-sistemi ġudizzjarji huma adatti għall-minuri u li d-drittijiet tat-tfal huma rispettati irrispettivament minn fejn u kif jiġu f'kuntatt mas-sistema tal-ġustizzja. L-Istati Membri għandhom għalhekk jikkunsidraw l-evalwazzjoni tas-sistemi tal-ġustizzja tagħhom biex jidentifikaw politiki u l-prattiki li jipprejvnu milli l-proċeduri kriminali u ċivili jkunu adatti għall-minuri. Fil-valutazzjoni tagħhom, l-Istati Membri għandhom iqisu r-riċerka rilevanti tal-Kummissjoni Ewropea u tal-FRA, inkluż ir-rakkomandazzjonijiet stabbiliti fis-sommarju tal-politika tal-Kummissjoni dwar l-involviment tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji kriminali, ċivili u amministrattivi. L-Istati Membri għandhom imbagħad jabbazzaw pjan ta' ħidma, filwaqt li jikkunsidraw prattiki promettenti ta' Stati Membri oħrajn li jistgħu jiġu kondivizi fost atturi nazzjonali u reġjonali u fil-livell tal-UE. L-Istati Membri u, kif inhu xieraq, l-UE għandhom jikkunsidraw il-promozzjoni tas-sensibilizzazzjoni dwar il-ġustizzja adatta għall-minuri fost il-partijiet interessati.

Id-dritt li persuna tinstema'

Id-dritt li persuna tinstema' u li tkun tista' tesprimi l-opinjoni tagħha huwa essenzjali għall-partiċipazzjoni effettiva fi proċeduri ġudizzjarji. Huwa dritt iggarantit lit-tfal mill-UE, mill-Kunsill tal-Ewropa u min-NU.

Stabbiliment ta' salvagwardji proċedurali biex tiġi żgurata l-partiċipazzjoni tal-minuri

Għalkemm il-leġislazzjoni tal-UE tikkonċedi drittijiet u salvagwardji speċifiċi għat-tfal li jsiru vittmi tal-kriminalità u salvagwardji minimi għal xhieda minuri ta' ċerti reati, salvagwardji ekwivalenti għal tfal involuti fi proċeduri ċivili huma nieqsa. Bl-istess mod, il-liġi tal-UE ma tippovdi l-ebda salvagwardja għal xhieda minuri ta' reati mhux koperti minn leġislazzjoni b'tema speċifika – bħat-traffikar u l-isfruttament sesswali. Diversi strumenti internazzjonali, inkluż il-Konvenzjoni Ewropea tal-Kunsill tal-Ewropa fuq l-Eżerċitar tad-Drittijiet tat-Tfal, jimponu xi obbligi f'kazijiet bħal dawn.

Salvagwardji proċedurali għall-vittmi minuri jiġu f'ħafna forom. Pereżempju, id-Direttiva Kontra t-Traffikar (2011/36/UE), id-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pedopornografija (2011/93/UE) u l-aktar riċenti d-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi (2012/29/UE) jinkludu dawn li ġejjin: intervisti ma' vittmi minuri huma limitati fin-numru, isiru f'bini ddisinjat b'mod speċifiku u jsiru minn professjonisti mharrġa – jekk ikun possibbli, mill-istess persuna; il-kuntatt viżiv bejn it-tfal u t-trasgressuri jiġi evitat; it-tfal ma jkollhomx għalfejn jidhru fil-qorti personalment u minflok jinstemgħu jixhdu permezz tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni jew permezz tal-użu ta' registrazzjonijiet awdjovizivi ta' intervisti magħhom bħala evidenza; is-seduti jsiru bil-bibien magħluqin għall-pubbliku; u t-tfal ikunu akkumpanjati minn rappreżentant legali jew adult tal-ghazla tagħhom.

Kemm il-professjonisti kif ukoll it-tfal jikkunsidraw dawn is-salvagwardji proċedurali bħala essenzjali. Il-professjonisti jenfasizzaw li dawn inaqqsu l-istress fuq it-tfal, jiffaċilitaw il-partiċipazzjoni tagħhom fi proċeduri ġudizzjarji u jgħinu jevitaw vittimizazzjoni sekondarja. Barra minn hekk, professjonisti mill-10 Stati Membri li fihom sar l-istħarriġ taw eżempji li juru li meta dawn is-salvagwardji ma jiġux implimentati, dan jaffettwa b'mod negattiv ħafna kemm il-proċeduri kif ukoll it-tfal infushom. It-tfal jaqblu li s-salvagwardji jnaqqsulhom l-istress meta jixhdu u jgħinuhom jipparteċipaw b'mod aktar liberu; salvagwardji li ma jiġux implimentati sistematikament jistgħu jkunu sors ewlieni ta' biza' u ansjetà.

“Ma għandhomx jittorturaw lill-minuri biex jgħid l-istorja għal tant drabi...Din il-ħaġa hija wisq ta' tortura...Għandu jgħidha darba, naħseb, pereżempju...direttament lill-psikologu biex imbagħad jgħidha lill-investigatur, jgħid lil xi ħadd, u mbagħad għandhom jgħaddu t-testimonjanza kollha lill-imħallef u l-minuri m'għandhomx jissejġu mill-gdid.U fl-aġġar każ, [il-minuri għandu jgħid] lill-imħallef... imma mhux fil-qorti.” (Il-Bulgarija, tfajla, 14-il sena, vittma, kawża ta' abbuż sesswali)

Speċifikament, it-tfal japprezzaw meta jixhdu fl-assenza tal-konvenuti u l-familja jew il-ħbieb tagħhom jew, meta dan ma jkunx possibbli, jintużaw skrins biex jiġi evitat il-kuntatt viżiv. Ithossuhom stressjati meta jkollhom jixhdu aktar minn darba, quddiem ħafna nies, u f'ambjenti li mhumiex adatti għall-minuri. It-tfal ġeneralment jippreferu li jkollhom mill-inqas nies possibbli preżenti waqt is-smiġh u jkunu jridu jiġu infurmati dwar ir-rwoli tal-individwi preżenti fis-smiġh. Xi tfal involuti fi proċeduri kriminali jagħtu importanza kbira lill-fatt li jkunu kapaci jagħmlu deċiżjoni infurmata dwar is-salvagwardji proċedurali disponibbli, b'għarfien tal-konsegwenzi possibbli jekk jagħzlu xi miżuri u mhux oħrajn. Huma japprezzaw ukoll li jkunu jistgħu jagħzlu s-sess tal-professjonisti li jmxexxu s-smiġh, jew jekk u meta persuna ta' fiduċja tkun se takkumpanjahom – u xi drabi jippreferu jkunu waħedhom mal-professjonisti li jmxexxu s-smiġh.

“Nippreferi nagħmel dan [niġi kontroezaminat] minn wara l-iskrin għax huwa aħjar li titkellem wiċċ imb wiċċ milli permezz ta' kollegament bil-[vidjow]...Konna qed nitkellmu dwar dan u jien kont qed nistaqsi l-mistoqsijiet, 'kieku kont wara l-iskrin min kien ser ikun jista' jarani?' u huma qalu li jkunu biss il-ġurija, l-imħallef u n-nies li staqsewni l-mistoqsijiet li jkunu jistgħu jarawni.Għalhekk minflok iddeċidejt li nidhol f'kollegament bil-vidjow iddeċidejt li nagħmel hekk.” (Ir-Renju Unit, tfajla, 17-il sena, vittma, kawża ta' abbuż sesswali)

Il-liġijiet fil-maġġoranza tal-Istati Membri jistipulaw salvagwardji proċedurali għall-proċeduri kriminali, bħall-adattament fiżiku tal-ambjent fejn ikunu sejrjn isiru s-seduti u l-kuntatt ikkontrollat ma' partijiet oħrajn, b'mod partikolari l-konvenut. B'mod ġenerali, id-dispożizzjonijiet kriminali jidhru aktar iddettaljami mid-dispożizzjonijiet civili f'termini tal-awtorità inkarigata mis-smiġh tal-minuri, l-ambjent fejn il-minuri jinstema', u l-firxa ta' informazzjoni pprovduta lill-minuri. Id-dispożizzjonijiet civili huma aktar frammentati: jiddependi mit-tip tal-każ, is-smiġh tal-minuri huwa jew mandatorju, fakultattiv jew mhux regolat bl-ebda mod. Il-medjazzjoni hija ta' spiss issuġġerita bħala alternattiva għall-proċeduri civili.

Il-professjonisti jirrakkomandaw li jiġu applikati salvagwardji proċedurali għat-tfal kollha bl-istess mod kemm fil-proċedura kriminali kif ukoll f'dik civili. Bl-istess mod, it-tfal li huma involuti kemm

fil-proċedura kriminali kif ukoll f'dik civili – bħal fil-każijiet ta' kustodja relatati ma' każijiet ta' vjolenza domestika – jilmentaw li s-salvagwardji proċedurali disponibbli fil-proċeduri kriminali mhumiex disponibbli fil-proċeduri civili. Dan jinkludi, pereżempju, il-possibilità li jiġi evitat kull kuntatt mal-konvenuti, li jistgħu jinżertaw li jkunu l-ġenituri tagħhom.

FRA Opinjoni 2

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li s-salvagwardji proċedurali jiggarantixxu l-partecipazzjoni tat-tfal fil-proċeduri ġudizzjarji u jiproteġu b'mod effettiv id-dritt tagħhom li jinstemgħu. Dan jinkludi l-indirizzar ta' lakuni fi ħdan l-oqfsa legali kriminali ta' dawk il-pajjiżi li m'għandhomx salvagwardji, speċjalment għal xhieda minuri. Salvagwardji simili għal dawk disponibbli fil-proċeduri kriminali għandhom jiġu introdotti fil-proċeduri civili – b'attenzjoni speċifika għat-tfal involuti fi proċeduri multipli, bħal fil-każijiet ta' kustodja relatati ma' każijiet ta' vjolenza domestika. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw l-użu tal-verżjonijiet ta' medjazzjoni adattati għall-minuri aktar ta' spiss.

FRA Opinjoni 3

L-Istati Membri tal-UE għandhom jirreġistraw is-seduti bil-vidjow – inkluzi s-seduti ta' qabel il-proċess – u jiżguraw li r-registrazzjonijiet huma evidenza ammissibbli legalment biex tiġi evitata ripetizzjoni bla bżonn, inkluz matul il-proċess. L-Istati Membri għandhom jużaw ir-registrazzjoni bil-vidjow bħala Prattika standard fi proċeduri kriminali u bħala opzjonali fil-proċeduri civili. L-għases tal-pulizija, il-qrati u postijiet oħra fejn isiru l-intervisti għandhom ikunu mghammra b'teknoloġija ta' registrazzjoni li taħdem u l-professjonisti għandhom ikunu mħarrġa fl-użu tagħha.

FRA Opinjoni 4

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-atturi kollha involuti għandhom jikkunsidraw kif dovut l-aħjar interessi tal-minuri meta jiddeċiedu fuq min għandu jkun preżenti waqt is-seduti. Il-professjonisti għandhom jikkonsultaw mat-tfal dwar jekk għandhomx ikunu preżenti nies waqt is-seduti u, jekk iva, meta u min. Dan jinkludi l-preżenza ta' persuni ta' appoġġ, bħal professjonisti soċjali, u adulti ta' fiduċja, bħalma huma l-ġenituri, ġenituri ta' tfal iffosterjati u dawk li jindukraw it-tfal.

Il-maturità tal-minuri

Il-valutazzjoni tal-maturità

Il-maturità tal-minuri hija kritika għad-determinazzjoni ta' kif hu jew hi għandu jipparteċipa/ għandha tipparteċipa fi proċeduri gudiżzarji. Professjonisti intervistati jiddikjaraw li l-valutazzjonijiet tal-maturità huma l-aktar ibbażati fuq l-opinjoni-jiet individwali tal-imħallfin jew iddeterminati skont l-età, mingħajr sett ċar ta' kriterji. Metodi bħall-valutazzjoni tal-kompetenza "Gillick" fir-Renju Unit ma jintużawx b'mod konsistenti madwar il-pajjiżi. Barra minn hekk, hafna professjonisti jissottovalutaw l-għarfien u l-kapaċità tat-tfal għall-fehim għaliex m'għandhomx għarfien dwar, u s-sensibilizzazzjoni ta', imgiba specifika għall-minuri.

FRA Opinjoni 5

Biex ikun żgurat li d-dritt li persuna tinstema' ma jkunx soġġett għal-limiti ta' età jew għal restrizzjonijiet arbitrarij oħrajn, fil-ligi jew fil-prattika, l-Istati Membri tal-UE għandhom jintroduċu fil-leġislazzjoni tagħhom, kriterji ċari għad-determinazzjoni tal-maturità tal-minuri u għandhom jadottaw metodi għall-valutazzjoni tal-maturità tal-minuri. Dan jista' jgħin biex jiddetermina b'mod aktar oġġettiv kif it-tfal jipparteċipaw bl-aħjar mod fi proċeduri gudiżzarji.

Konsiderazzjoni b'mod adegwat tal-maturità

Id-dritt li persuna tinstema' huwa għażla, mhux obbligu, u t-tfal jindikaw li għandu jkollhom lehen dwar kif dawn jinstemgħu. Il-professjonisti għandhom jirrikonossu li t-tfal għandhom opinijoni-jiet ċari u jagħmlu hafna suggerimenti dwar kif huma jemnu li l-proċeduri jistgħu jkunu aktar adattati għall-minuri. Pereżempju, it-tfal jissuggerixxu li għandu jigi kkunsidrat il-fatt li huma mhux neċessarjament jikkomunikaw bl-istess mod tal-adulti, b'mod partikolari meta jkunu iżgħar fl-età.

Meta t-tfal jagħzlu li jipparteċipaw fi proċeduri gudiżzarji, hemm aktar xi jsir biex tiġi ffaċilitata l-partecipazzjoni tagħhom. Il-miżuri meħudni għandhom ikunu bbażati fuq valutazzjoni individwali tal-minuri u għandhom ikunu adattati abbażi tal-età, il-maturità, il-livell tal-fehim u diffikultajiet tal-komunikazzjoni possibbli tagħhom, kif ukoll iċ-cirkostanzi tal-każ partikolari.

"[L]-imħallef kienet dħulija hafna u spjegat mill-ġdid li ma kelli xejn minn xiex nibza', li hi ma tikolx nies – għal darb'oħra titkellem b'mod dħuli u ċajtjer, u li meta nħoss li għandi nieħu pawża fil-kors tas-seduta, nista' ninterrompihom u nkomplu jekk jien inkun lesta, jew nieqfu hemm jekk nirrifjuta." (Il-Bulgarija, tfajla, 16-il sena, parti, kawża kustodja)

It-tfal intervistati jindikaw li approċċ miftuħ, b'attenzjoni, b'rispett u amikevoli huwa essenzjali biex iġġibhom jikkomunikaw aħjar ix-xewqat u s-sentimenti tagħhom.

FRA Opinjoni 6

Sabiex tiġi ffaċilitata l-partecipazzjoni tat-tfal, l-Istati Membri tal-UE għandhom jagħmlu l-proċeduri ta' valutazzjoni individwali obbligatorji u jiżguraw gwida ċara għall-professjonisti mharrġa biex iwettqu valutazzjonijiet individwali b'mod sensitiv għall-minuri u adatt għall-età. Biex tfal f'sitwazzjonijiet partikolarment vulnerabbli jiġu megħjuna jesprimu l-fehmiet tagħhom, jista' jkun jeħtieġ miżuri speċjali, inkluż il-provvediment ta' servizzi ta' interpretazzjoni u ta' traduzzjoni.

Għoti ta' regoli u linji gwida lill-professjonisti dwar kif jisimgħu lit-tfal

Kemm il-professjonisti kif ukoll it-tfal jgħidu li l-użu ta' komunikazzjoni adatta għall-minuri mhijiex Prattika standard. Barra minn hekk, regoli u linji gwida li jipreskrivu b'mod esplicitu kif il-professjonisti għandhom imexxu s-seduti huma ta' spiss nieqsa, speċjalment fil-proċeduri ċivili. B'konsegwenza ta' dan, fi kważi l-Istati Membri kollha, kemm fil-proċeduri kriminali kif ukoll f'dawk ċivili, il-prattiki tas-smiġħ u l-punt ta' kemm il-komunikazzjoni hija adatta għall-bżonnijiet tat-tfal, jiddependu fuq il-ħiliet tal-professjonisti individwali. Dawn iwarjaw hafna wkoll skont il-qorti u r-reġjun. Il-professjonisti intervistati jiddikjaraw li l-professjonisti, b'mod speċjali l-uffiċjali tal-pulizija u l-imħallfin, generalment ikollhom nuqqas ta' speċjalizzazzjoni fis-seduti tal-minuri.

Meta jiġu pprovduti regoli jew linji gwida aktar standardizzati u ddettaljati – bħal-linji gwida użati fil-Finlandja jew fir-Renju Unit – id-dritt tal-minuri li jiġi mismuġħ huwa mħares aħjar. Il-professjonisti josservaw li l-għadd ta' seduti jonqos u l-imgiba tal-professjonisti ssir aktar adatta għall-minuri – u dan kollu jwassal sabiex it-tfal iħossuhom aktar sikuri u b'hekk kapaċi jipparteċipaw b'mod aktar effettiv.

FRA Opinjoni 7

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li l-professjonisti jkunu pprovduti b'linji gwida ċari u regoli ddettaljati dwar kif jisimgħu lit-tfal. Dan biex jiġi żgurat li jużaw kif suppost is-salvagwardji proċedurali mitluba mil-liġi nazzjonali u tal-UE u li jużaw approċċ konsistenti u adatt għall-minuri għas-seduti kemm fi proċeduri kriminali kif ukoll f'dawk ċivili. Dawn għandhom jimxu id f'id mal-istandardizzazzjoni ta' proċeduri u l-koordinazzjoni fost atturi u gruppi professjonali differenti biex jarmonizzaw is-seduti. Skambju ta' linji gwida u prattiki promettenti fi ħdan u bejn l-Istati Membri jista' jgħin biex itejjeb il-proċeduri.

Introduzzjoni ta' qrati, bordijiet u mħallfin speċjalizzati għat-tfal

Mhux l-Istati Membri kollha għandhom qrati kriminali jew ċivili, diviżjonijiet jew bordijiet, jew imħallfin li huma speċjalizzati biex jaħdmu mat-tfal. Entitajiet jew imħallfin speċjalizzati bħal dawn huma aktar probabbli li jużaw professjonisti speċjalizzati b'taħriġ fil-psikologija u l-iżvilupp tal-minuri, tekniki speċjalizzati ta' smiġh tal-minuri, u mandati tal-ġustizzja tal-minuri. Qrati bħal dawn huma wkoll aktar probabbli li jkollhom faċilitajiet adatti għall-minuri u materjali ta' informazzjoni, kif ukoll għodod ta' salvagwardja – inkluż teknoloġija tal-komunikazzjoni, bħall-kollegamenti bil-vidjow.

FRA Opinjoni 8

L-Istati Membri tal-UE għandhom jikkunsidraw li jstabbilixxu qrati għat-tfal jew diviżjonijiet/bordijiet speċjalizzati fi ħdan il-qrati ordinarji b'kompetenza fid-drittijiet tat-tfal u l-ġustizzja adatta għall-minuri. Dan għandu jgħin biex jiżgura li l-każijiet li jinvolvu lit-tfal jiġu trattati f'ambjenti sensitivi għall-minuri. Għandhom jiġu żviluppatti wkoll unitajiet speċjalizzati ta' professjonisti li jaħdmu mat-tfal, inkluż fi ħdan il-pulizija, il-professjonijiet ġudizzjarji u legali.

Użu ta' faċilitajiet adatti għall-minuri għas-smiġh tat-tfal

Liġi sekondarja tal-UE teħtieġ li l-intervistar tal-minuri vittmi fi proċeduri kriminali jsir f'postijiet imfassla jew adatti għal dan il-għan. Madankollu,

bħala prattika standard, kmamar adatti għall-minuri – spazji fejn it-tfal x'aktarx li jhossuhom komdi u sikuri – mhumiex disponibbli. Jintużaw aktar ta' spiss għas-seduti kriminali milli għal seduti ċivili – iżda anke f'kawżi kriminali, it-tfal ta' spiss jiltaqgħu mat-trasgressuri allegati fil-kurituri jew fil-kmamar ta' stennija. Meta t-tfal jinstemgħu f'uffiċċji normali jew fil-qorti, il-kmamar huma rarament mfassla speċifikament għas-seduti tal-minuri u jithalla f'idejn l-ispeċjalista rispettiv biex joħloq ambjent aktar adatt għall-minuri.

Għadd ta' pajjiżi għamlu sforzi biex jagħmlu kmamar għas-smiġh adatti għall-minuri disponibbli għal kawżi kriminali, inkluż billi armaw l-għases tal-pulizija bi kmamar tal-intervistar b'mod adatt għall-minuri – normalment ikollhom ġugarelli, *video recorders* biex jirreġistraw is-seduti għal użu aktar tard fil-qorti u għodod oħrajn għall-gbir ta' evidenza. Kemm il-professjonisti intervistati u t-tfal ivvalutaw b'mod pożittiv ħafna dawn il-kmamar adattati b'mod speċifiku.

Għalkemm id-disponibbiltà tvarja, il-Polonja u l-Bulgarija żviluppaw "kmamar blu" li huma adatti għall-minuri, li fihom ukoll spazju fejn l-imħallfin u persuni oħra xierqa jistgħu jaraw minn wara mera "two-way". L-intervistati rreferew ukoll għal "djar tat-tfal" fl-Iżlanda u fin-Norveġja, li jipprovdu servizzi multidixxiplinarji, integrati bejn aġenzija u oħra, għall-vittmi minuri u għax-xhieda f'post wieħed, li jkun jinstab apposta 'l bogħod mill-qrati. Dawn id-djar tat-tfal huma wkoll użati fil-Kroazja, fid-Danimarka u fl-Iżvezja; ġew introdotti riċentement f'Ċipru; u qed jiġu żviluppatti fl-Ingilterra (fir-Renju Unit), fl-Estonja u fi Spanja.

It-tfal generalment isibu l-ambjenti tal-qorti intimidanti u tal-biża', u jassoċjawhom mal-kriminalità. Għalhekk, huma jippreferu s-seduti mmexxija barra l-ambjent tal-qorti jew fi kmamar tas-smiġh ibbażati fil-qorti b'karatteristiċi adatti għall-minuri, milli seduti fil-qorti jew f'ambjenti mhux favur it-tfal – diment li huma jipperċepixxu wkoll li l-approċċ tal-professjonisti jkun adatt għall-minuri.

Madwar l-Istati Membri differenti tal-UE, it-tfal involuti kemm fi proċeduri ċivili kif ukoll f'dawk kriminali, għandhom opinjonijiet konsistenti dwar x'għandu jkun jinvolvi ambjent adatt għall-minuri: għandu jkun barra l-ambjent tal-qorti, miżbugħ b'kuluri jixegħlu, iddekorat b'karatteristiċi adatti għall-minuri – bħal pitturi u tpingijiet magħmula minn tfal oħra – u jkollhom pjanti jew fjuri. Barra minn hekk, bħall-professjonisti intervistati, it-tfal jindikaw li l-ġugarelli jew il-logħob disponibbli għandhom ikunu xierqa għall-medda tal-gruppi ta' età.

“Fl-opinjoni tiegħi, [l-awla] m’għandhiex tkun daqshekk sewda jew bajda għax, ma nafx kif nispejgaha, kienet orribbli. Katastrofika! Forsi għandhom iżidu xi kuluri, pereżempju l-aħdar, sabiex tkun ftit aktar ferrieħa. Meta dħalt, kienu kollha qishom fatati. Kont qed nistaqsi lili nnifsi hawn fejn ġejt, kollha kienu qed iħarsu lejja u mbagħad daħal l-imħallef u kien ukoll bl-iswed u bl-abjad u b’ingravata sewda...is-siġġijiet kienu abjad, iswed, abjad, iswed, iswed, abjad, abjad, iswed...” (Il-Kroazja, ġuvni, 15-il sena, xhud, kawża ta’ vjolenza domestika)

FRA Opinjoni 9

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li s-seduti jsiru f’facilitajiet adatti għall-minuri, preferibbilment barra mill-ambjent tal-qorti, peress li dawn jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni effettiva tat-tfal u jgħinu biex jiżguraw ir-rispett għad-drittijiet tagħhom. Il-facilitajiet għandhom jirriflettu s-suggerimenti tat-tfal u għandhom jinżebgħu b’kuluri jixegħlu u jinkludu karatteristiċi adatti għall-minuri, bħal tpingijiet magħmula minn tfal oħrajn, pjanti u varjetà ta’ ġugarelli u loġhob xierqa għal medda ta’ gruppi ta’ età.

FRA Opinjoni 10

L-Istati Membri tal-UE għandhom ifittxu li b’mod sistematiku jimplimentaw kmamar tas-smiġh u kmamar ta’ stennija separati adatti għall-minuri, għall-użu minn servizzi differenti, inkluż f’oqsma rurali. Kmamar tal-intervistar adatti għall-minuri għandhom ikunu disponibbli kemm għall-proċeduri kriminali kif ukoll għal dawk civili biex it-tfal ikunu jistgħu jagħmlu użu mid-dritt tagħhom li jinstemgħu b’mod liberu u sħiħ fi spazju fejn huma jhossuhom komdi u sikuri. Minhabba li l-aktar fattur importanti għat-tfal huwa l-imġiba tal-professjonisti, l-użu ta’ dawn il-kmamar jehtieg li jmur id f’id mas-seduti mmexxija minn professjonisti mħarrġa.

Nagħmlu disponibbli għajjnuna legali bla ħlas, inkluż l-aċċess liberu u faċli għal rappreżentazzjoni legali

Il-leġislażżjoni tal-UE fil-qasam tal-liġi kriminali tagħti lill-vittmi minuri d-dritt għal konsulenza legali jew għal rappreżentazzjoni legali, li għandha tkun

mingħajr ħlas meta l-vittma ma jkollhiex biżżejjed riżorsi finanzjarji. Il-vittmi minuri għandhom ukoll jiġu pprovduti b’rappreżentant speċjali jekk id-detenturi tar-responsabbiltà parentali jkunu prekluzi milli jirrapprezentaw lill-minuri.

Il-Linji gwida dwar l-aċċess għall-għajjnuna legali f’sistemi tal-gustizzja kriminali tan-Nazzjonijiet Uniti (NU) tal-2012, jistipulaw li t-tfal għandhom dejjem jiġu eżentati minn testijiet tal-mezzi. Il-leġislażżjoni nazzjonali f’sitta mill-10 pajjiżi fejn sar l-istħarriġ, tikkonċedi lix-xhieda minuri d-dritt għall-għajjnuna legali; il-vittmi minuri għandhom dan id-dritt fl-Istati kollha għajr fir-Renju Unit, minhabba s-sistema tal-liġi komuni tiegħu. Madankollu, ħames pajjiżi fil-kampjun jehtieġu l-ittestjar tal-mezzi. Barra minn hekk, dawk li wiegħbu, mill-pajjiżi kollha, jirrapportaw li r-rappreżentazzjoni legali għat-tfal fil-kawżi tal-liġi civili hija nieqsa għax it-tfal ikollhom jilhq u ċertu età sabiex jiġu kkunsidrati legalment kapaci. Fi proċeduri tal-liġi tal-familja, il-ġenituri ta’ spiss ikollhom avukat, iżda mhux il-minuri nnifsu. Madankollu, f’ħamsa mill-pajjiżi fejn sar l-istħarriġ jista’ jinħatar konsulent legali jew gwardjan sabiex jirrapprezenta l-interessi tal-minuri.

Il-professjonisti qajmu għadd ta’ kwistjonijiet dwar l-aċċess għall-għajjnuna legali, inkluż in-nuqqas ta’ linji gwida dwar kif għandhom jitolbu l-assistenza legali bla ħlas; it-taħriġ u d-disponibbiltà ta’ avukati tal-minuri speċjalizzati; u l-ħatra f’waqtha u b’mod sistematiku ta’ rappreżentanti legali. Madankollu, f’diversi pajjiżi jeżistu prattiċi promettenti. Pereżempju, fi Franza, ġew stabbiliti punti ta’ kuntatt f’diversi bliet, fejn it-tfal jista’ jkollhom aċċess għal avukati speċjalizzati biex jitolbuhom informazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom, pariri u appoġġ fi kwistjonijiet civili jew kriminali.

Għat-tipi ta’ proċeduri kollha, it-tfal intervistati rari jirrapportaw li jirċievu appoġġ legali. Is-sejbiet jenfasizzaw li l-għoti tal-appoġġ legali mhuwiex istituzzjonalizzati f’ħafna mill-pajjiżi. Xi tfal ma jirrikonoxxux l-avukati jew il-konsulenti legali bħala sorsi ta’ appoġġ għax jaħsbu li ma jinfurmawhomx dwar il-proċeduri u r-rwoli u r-responsabbiltajiet tagħhom. Xi tfal involuti f’kazijiet tal-kustodja jibbenefikaw mir-rappreżentazzjoni legali tal-ġenituri tagħhom, aktar milli jkollhom avukat tagħhom stess. F’ħafna kazijiet, dawn it-tfal jaraw l-appoġġ ipprovdut b’mod negattiv minhabba li jemmnu li dawn il-professjonisti jagħtu prijorità lill-interessi tal-ġenituri tagħhom qabel is-sentimenti u x-xewqat tagħhom stess.

FRA Opinjoni 11

L-Istati Membri tal-UE għandhom jipprovdu għajnuna legali mingħajr kundizzjonijiet għat-tfal kollha, inkluż l-access bla ħlas għal rappreżentazzjoni legali matul il-proċeduri. Barra minn hekk, l-Istati Membri kollha għandhom jiżguraw li l-għoti tal-għajnuna legali hija istituzzjonalizzata u li linji gwida ċari dwar l-access għall-għajnuna legali huma pprovduti lit-tfal kollha u lill-ġenituri tagħhom jew lill-gwardjani tagħhom. Avukati speċjalizzati fuq il-minuri għandhom ikunu disponibbli biex jirrappreżentaw lit-tfal kemm fil-proċeduri civili kif ukoll f'dawk kriminali. Ostakli burokratiċi, bħal proċeduri twal jew testijiet tal-mezzi ekonomiċi, għandhom jiġu identifikati u evitati.

It-tnaqqis tat-tul tal-proċeduri

Sebgha mill-10 Stati Membri tal-UE eżaminati għandhom leġislazzjoni speċifika li tipprevjeni dewmien żejjed f'kazijiet tal-gustizzja tal-minuri fil-qasam kriminali. Xi wħud jillimitaw it-tul tal-provi, filwaqt li oħrajn isostnu li l-veloċità tkun prijorità f'dawn il-każijiet. Bl-istess mod, il-leġislazzjoni tal-UE tistabbilixxi, pereżempju, li l-intervisti mal-vittmi minuri għandhom isiru mingħajr dewmien bla bżonn. Fi proċeduri civili, madankollu, tliet pajjiżi biss iħaffu l-kawżi meta jkun hemm tfal involuti u f'kazijiet speċifiċi ħafna biss.

Huwa rrapportat li l-proċess ġudizzjarju huwa wieħed twil fl-Istati Membri kollha, kemm minħabba d-dewmien bejn is-seduti fi stadji proċedurali differenti kif ukoll minħabba n-numru ta' seduti. Il-professjonisti jinnutaw li kooperazzjoni multi-dixiplinari formali u informali tgħin biex jitnaqqas in-numru ta' seduti u t-tul tal-proċeduri.

It-tfal ta' spiss jirrapportaw proċeduri twal – kemm kriminali kif ukoll civili – u jiddikjaraw li dawn jaffettwaw b'mod negattiv il-ħajja ta' kuljum tagħhom. Huma jikkritikaw id-dewmien bejn seduti fi stadji proċedurali differenti, is-seduti multipli – spiss repetittivi – fejn ikollhom iħabbtu wiċċhom ma' bosta professjonisti, u n-natura stess tas-sistemi ġudizzjarji. Huma jissuġġerixxu li għandhom jipprovdu d-dikjarazzjonijiet darba waħda biss u li l-kawżi tat-tfal għandhom jingħataw prijorità. Ħafna tfal innutaw ukoll li s-seduti nfushom kienu twal, ħafna drabi parzjalment minħabba l-ħinijiet twal ta' stennija qabel jagħtu t-testimonjanza tagħhom. Bl-istess mod, xi tfal involuti fi proċeduri civili tkellmu b'mod kritiku dwar il-valutazzjonijiet twal li ħabbtu wiċċhom magħhom fis-seduti mmexxija

minn professjonisti soċjali, b'mod partikolari f'kazijiet relatati mal-kustodja.

"Kien hemm tliet persuni u jien ġejt mistoqsi mistoqsija waħda biss: "Jogħġbok hemm, jiġifieri, iċ-ċentru li qiegħed fih bħalissa?" u jien wegħibt: "Iva, jiena ok issa, jien ok". Iżda bl-ebda mod ma ġejt mistoqsi dwar jekk ridtx li niġi adottat minn xi ħadd jew jekk ridtx immur xi mkien ieħor minn fejn kont qed noqgħod...Ma kinitx ok għax ġejt mistoqsi mistoqsija sempliċi u kien bħallikieku kelli nahlef, jiġifieri mistoqsija sempliċi u...Żewġ minuti għamilt hemm, dak kollox...Naf ukoll li minuri għandu jkun hemm għal aktar minn żewġ minuti." (Ir-Rumanija, ġuvni, 17-il sena, parti, kawża ta' miżura tal-protezzjoni istituzzjonali)

B'kuntrast, it-tfal involuti f'kawżi ta' miżura ta' protezzjoni istituzzjonali jilmentaw li s-seduti huma tant qosra li ma jistgħux jesprimu x-xewqat u s-sentimenti tagħhom dwar id-deċiżjonijiet tal-ħajja importanti li jaffettwaw il-futur tagħhom.

FRA Opinjoni 12

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li t-tul tal-proċeduri kriminali u civili huwa proporzjonat mal-aħjar interessi tat-tfal billi jintroduċu salvagwardji effettivi sabiex jiġi evitat dewmien bla bżonn u seduti multipli mhux meħtieġa tat-tfal. Regoli ċari għandhom jillimitaw in-numru globali ta' intervisti ma' minuri u s-seduti, kemm f'kazijiet civili kif ukoll f'dawk kriminali. L-Istati Membri għandhom iħegġu kooperazzjoni iktar b'saħħitha bejn il-professjonisti minn dixiplini differenti biex jitnaqqas in-numru ta' seduti. Ir-registrazzjoni bil-vidjow tas-seduti għandha ssir prattika standard biex jitnaqqas in-numru ta' seduti.

FRA Opinjoni 13

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li t-tul tas-seduti nfushom kemm fil-proċedura kriminali kif ukoll f'dik civili jkun proporzjonat mal-aħjar interessi tat-tfal. Il-professjonisti għandhom jiżguraw arranġamenti xierqa tal-qorti sabiex jiġu evitati ħinijiet ta' stennija twal bla bżonn u jkollhom professjonisti mħarrġa disponibbli li huma sensitivi għall-bżonnijiet tat-tfal. Il-professjonisti għandhom jiżguraw ukoll li jkun allokat biżżejjed ħin għat-tfal biex jipparteċipaw b'mod sħiħ fil-proċeduri, jiġifieri sabiex ikunu jstgħu jesprimu x-xewqat u s-sentimenti tagħhom.

Dritt għall-informazzjoni

Ir-riċerka tal-FRA turi li ħafna mill-Istati Membri għandhom nuqqas ta' rekwiżiti, regoli u prattiki stabbiliti ċari, li jhallu f'idejn il-ġudizzju tal-individwi fuq li jipprovdu l-informazzjoni meta, dwar xiex, u kif jinfirmaw it-tfal. Partikolarment fil-proċeduri ċivili, ħafna mill-Istati Membri tal-UE għandhom biss leġislazzjoni pjuttost ġenerika fuq l-obbligu li jinfirmaw, li tapplika kemm għat-tfal kif ukoll għall-adulti; u t-tfal u l-professjonisti rrapportaw ferm inqas prattiki ta' informar fil-proċeduri ċivili milli fil-proċeduri kriminali.

Il-liġi sekondarja tal-UE tistabilixxi dritt għall-informazzjoni fi proċeduri għall-vittmi tal-kriminalità. Id-Direttiva tad-Drittijiet tal-Vittmi tispesjifika li l-vittmi minuri u d-detenturi tar-responsabilità parentali jew rappreżentanti legali oħra għandhom jiġu infurmati dwar kull mizura jew dritt speċifikament iffukat fuq il-minuri. Tipprovdi għall-vittmi id-dritt ġenerali għall-informazzjoni fi stadji differenti tal-proċeduri u dwar kwistjonijiet speċifiċi.

Proċeduri mandatorji dwar kif it-tfal għandhom jiġu infurmati, meta, dwar xiex u minn min

Kemm fil-liġi kriminali kif ukoll f'dik ċivili, il-professjonisti normalment jikkunsidraw l-oqfsa nazzjonali bħala ġenerali wisq. Għandhom nuqqas ta' dettalji dwar fejn, meta, fuq xiex, minn min u kif it-tfal għandhom jiġu infurmati. L-informazzjoni pprovduta għalhekk tvarja, u thalli ħafna tfal infurmati b'mod inadegwat.

L-ghoti tal-informazzjoni huwa rrapportat dgħajef kemm waqt kif ukoll wara l-proċeduri, u b'mod partikolari dwar id-deċiżjonijiet tal-qorti. Tnejn biss mill-pajjiżi fejn sar l-istħarriġ jirrikjedu li t-tfal jirċievu l-informazzjoni b'mod adatt għall-minuri dwar is-sentenza u l-konsegwenzi tal-proċeduri kriminali li huma jkunu involuti fihom. L-obbligu li tiġi pprovduta informazzjoni għat-tfal involuti fil-proċeduri ċivili huwa saħansitra inqas prominenti. Fil-maġġoranza tal-każijiet, minħabba n-nuqqas tal-kapaċità legali tagħhom, it-tfal jiġu infurmati mill-ġenituri tagħhom jew mir-rappreżentanti legali tagħhom.

It-tfal jgħidu li meta tingħata informazzjoni, din hi ħaġa kruċjali għaliex tgħinjom jifhemu l-proċeduri. Huma ta' spiss jilmentaw li ma jirċievux aġġornamenti u informazzjoni dwar l-iżvilupp tal-każijiet tagħhom waqt il-proċeduri – pereżempju, dwar fejn ikunu jinsabu l-konvenuti fil-proċeduri kriminali jew il-preżenza tal-ġenituri jew qraba fil-proċeduri ċivili. It-tfal jissuġġerixxu li l-informazzjoni għandha tiġi

pprovduta kmieni biżżejjed għalihom biex jippreparaw għas-seduti u mbagħad b'mod konsistenti matul il-proċeduri f'intervalli regolari. Huma jkunu jixtiequ wkoll informazzjoni dwar il-ħinijiet ta' stennija possibbli qabel is-seduti, it-tul tal-proċeduri, u l-verdett u l-konsegwenzi tiegħu fi żmien raġonevoli.

“Naħseb li huwa importanti li tinforma lill-minuri, sabiex ikunu jistgħu jifhemu. Għal xiex inhu l-post: għall-minuri biex iħossu aktar komdu jmur hemm. Sabiex ikunu jafu fejn se jrin u għaliex.” (Franza, tfajla, 17-il sena, parti, kawża relatata mal-protezzjoni tal-minuri (trobbija tat-tfal inadegwata))

It-tfal jirrakkomandaw ukoll li l-professjonisti jipprovdu linji gwida għall-imġiba tagħhom waqt is-seduti u l-*feedback* wara, sabiex it-tfal ikunu konxji dwar kif għabu ruħhom fil-qorti u kif it-testimonjanza tagħhom tinfluwenza l-proċess.

Id-disponibbiltà ta' informazzjoni adatta għall-minuri

Il-leġislazzjoni tal-UE tobbliga lill-Istati Membri biex jiżguraw li l-komunikazzjoni mal-vittmi tal-kriminalità, inklużi t-tfal, tuża lingwaġġ sempliċi u aċċessibbli, b'mod orali jew bil-kitba. Numru ta' pajjiżi żviluppaw materjali adatti għall-minuri biex jispjegaw il-proċessi legali, id-drittijiet tal-minuri u x'ser jesperjenzaw it-tfal fil-qorti. Jeżisti aktar materjal ta' informazzjoni għall-vittmi minuri u xhieda fil-proċeduri tal-ġustizzja kriminali, milli għal dawk involuti fil-proċeduri ċivili. Xi kultant il-materjal li jintuża biex jinforma lill-adulti sempliċiment jingħata lit-tfal, mingħajr ma jiġi adattat għal-livell tal-lingwaġġ u l-fehim tagħhom.

Fir-Renju Unit (l-Ingilterra, l-Iskozja u Wales), ġew ippubblikati varjetà ta' fuljetti kemm dwar il-proċedura ċivili kif ukoll dwar dik kriminali għal gruppi ta' etajiet differenti. Il-fuljetti għal tfal iżgħar huma b'ħafna stampi u jużaw puzzles u loġħob li jattiraw l-interess tagħhom, filwaqt li l-fuljetti għat-tfal akbar jużaw inqas stampi u immaġnijiet jew dijagrammi iktar realistiċi u jipprovdu aktar dettall. Madankollu, dan il-materjal huwa ta' spiss disponibbli biss permezz ta' organizzazzjonijiet individwali jew organizzazzjonijiet nongovernattivi (NGOs) u mhuwiex disponibbli b'mod sistematiku madwar il-pajjiż. Anki meta materjal informattiv ġenerali adatt għall-minuri jkun disponibbli, in-notifikazzjonijiet jew it-taħrik legali ta' spiss jużaw terminoloġija legali u ma jinkludux lingwaġġ li jinftehem mill-minuri, jew ikunu indirizzati direttament lill-ġenituri.

It-tfal rarament jirrapportaw li qed jiġu pprovduti b'materjal li jinftehem mill-minuri, iżda, fost

il-pajjiżi kollha hemm qbil li l-użu ta' dan il-materjal huwa rakkomandat. Madankollu, mill-perspettiva tagħhom, huwa aktar importanti li jikkomplementaw il-materjal bil-miktub bi spjegazzjoni verbali minn adult ta' fiduċja sabiex jiġi żgurat li jinftehem b'mod korrett. It-tfal f'diversi pajjiżi kienu ferm kritiċi tat-taħrik, li normalment jitwasslu bl-idejn mill-pulizija. Meta dawn jitwasslu bl-idejn mingħajr spjegazzjoni minn uffiċjali tal-pulizija bl-uniformi fil-vetturi tas-servizz, it-tfal għid li jhossuhom imbeżżgħin u jhossuhom aktar bħala konvenuti milli bħala vittmi jew xhieda.

FRA Opinjoni 14

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li d-dispożizzjonijiet statutorji jiggwarantixxu d-dritt tat-tfal kollha għall-informazzjoni, sabiex tiġi applikata b'mod konsistenti matul il-fażijiet u t-tipi ta' proċeduri kollha. Dawn għandhom jistipulaw b'mod ċar minn min, fejn, meta, kif u dwar xiex għandhom jiġu infurmati t-tfal. Huma għandhom jistabbilixxu liema awtorità responsabbli għandha tinforma lit-tfal, iżidu r-rwol tal-psikologi u professjonisti soċjali rilevanti sabiex jinfurmawhom, u jestendu l-kamp ta' applikazzjoni tal-informazzjoni pprovduta lit-tfal għall-fażijiet kollha tal-proċeduri, bl-użu ta' diversi formati.

FRA Opinjoni 15

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-professjonisti jevitaw milli jipprovdut dettalji eċċessivi dwar l-isfond tal-każ, mingħajr ma jikkompromettu s-sustanza. Informazzjoni importanti għandha tiġi ripetuta matul il-proċeduri kollha. Minbarra l-informazzjoni dwar il-proċeduri u d-drittijiet, l-informazzjoni għandha tinkludi linji gwida dwar l-imġiba u kif it-testimonjanza tat-tfal taffettwa l-proċeduri. Id-deċizzjonijiet tal-qorti u l-implikazzjonijiet tagħhom għandhom jiġu spjegati lit-tfal fi żmien raġonevoli. Informazzjoni wara l-ġuri għandha tinkludi referenza ċara għad-drittijiet tal-minuri, ir-riżultat tal-proċeduri, u l-għażliet disponibbli għalihom u għall-familji tagħhom, inkluzi d-drittijiet tal-appell u s-servizzi ta' kura wara.

In-nuqqas ta' provvista sistematika, standardizzata ta' informazzjoni li tinftehem mill-minuri u servizzi tal-informazzjoni adattati jagħmluha aktar diffiċli għat-tfal biex jifhemu bis-siġħ il-proċeduri, id-drittijiet tagħhom u l-konsegwenzi tad-dikjarazzjonijiet tagħhom. Dan ifixkilhom milli jagħmlu deċizzjonijiet infurmati u milli jippartecipaw bis-siġħ.

Intervistatur: "X'inhu l-aħjar mod kif tinforma minuri?"

Il-minuri: "Jiddependi mill-età. Għal dawk ta' 6-7 snin, tista' tispejgalkom bl-istampi, bir-ritratti, testijiet [speċjali]... Kont niehu pjaċir b'xi haġa hekk kieku. Meta tkun żgħir, tista' tilgħab. Tista' tirreċta l-laqqha mal-imħallef qabel ma tiltaqa' miegħu. Għinhom jifhemu fi kliemhom, kliem li mhuwiex kliem tal-adulti. Ikun tajjeb jekk il-minuri ma jiġux infurmati tlett ijiem qabel. Naħseb minn tal-inqas xahar." (Franza, tfajla, 17-il sena, parti, kawża relatata mal-protezzjoni tal-minuri (trobbija tat-tfal inadegwata))

FRA Opinjoni 16

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li hemm rekwiżiti legali fis-seħħ biex jinfurmaw lit-tfal b'mod li jinftehem mill-minuri qabel, waqt u wara s-seduti. L-informazzjoni għandha tkopri kemm il-kontenut kif ukoll il-format, b'mod li jkun xieraq għall-età u l-maturità tat-tfal. L-informazzjoni b'mod li tinftehem mill-minuri għandha tkun disponibbli f'formati orali u bil-miktub matul il-proċeduri. L-informazzjoni kollha mogħtija lit-tfal għandha tiġi adattata għal-livell tagħhom ta' għarfien, età u maturità, u l-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom għandhom jittiehdu inkunsiderazzjoni. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli u linji gwida ċari biex jintegraw l-implimentazzjoni ta' dan id-dritt kemm fil-proċedura kriminali kif ukoll f'dik civili biex tiġi żgurata d-disponibbiltà ta' informazzjoni adegwata dwar il-proċeduri tat-tfal u d-drittijiet tagħhom f'format standardizzati u koordinati.

FRA Opinjoni 17

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li l-materjal miktub li jispejga d-drittijiet tal-minuri, il-proċess ġudizzjarju u r-rwoli ta' bosta professjonisti jiġi żviluppat b'mod sistematiku, imfassal għall-bżonnijiet tat-tfal u mxerred madwar l-Istati Membri. Għandhom jintużaw kanali u formati differenti, inkluzi brochures u fuljetti disponibbli onlajn, folji stampati, u materjal awdjo-viżiv – bħal films jew programmi tat-televizjoni. Id-dokumentazzjoni legali, bħal ittra ta' taħrika jew ta' notifika legali indirizzata lil minuri għandha tkun hija wkoll adatta għall-minuri kemm mil-lat ta' kontenut kif ukoll mil-lat ta' format. B'mod partikolari, kif jirakkomandaw it-tfal, il-materjali għandhom jiġu akkumpanjati minn spjegazzjoni verbali minn adult, idealment minn professjonista bi sfond u għarfien adegwat. Materjal adatt għall-minuri li diġà jeżisti għandu jiġi kondiviz u għandu jintuża b'mod wiesa', inkluzi dak żviluppat minn istituzzjonijiet internazzjonali bħall-Kunsill tal-Ewropa.

Disponibbiltà tas-servizzi ta' appoġġ biex jinfurmaw kif suppost lit-tfal u lill-ġenituri

Id-Direttiva Kontra t-Traffikar u d-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pedopornografija, it-tnejn jirreferu għall-ħtieġa li jiġu pprovduti assistenza, appoġġ u protezzjoni għall-vittmi minuri – u, meta meħtieġ, il-familji tagħhom – permezz ta' diversi miżuri, inkluż il-valutazzjonijiet individwali tal-ħtiġijiet ta' kull minuri. L-appoġġ għandu jingħata qabel, waqt u wara l-proċeduri kriminali. Id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi teħtieġ li s-servizzi ta' appoġġ għall-vittma għallinqas jipprovdu informazzjoni, pariri u appoġġ dwar r-rwoli tagħhom fil-proċeduri kriminali, inkluż il-preparazzjoni għall-attenzenza fil-proċess; u li dawn jiġu adattati għall-ħtiġijiet speċifiċi tal-vittma. Tipprovdi wkoll għall-membri tal-familja biex ikollhom aċċess għas-servizzi ta' appoġġ tal-vittmi f'konformità mal-ħtiġijiet tagħhom u l-livell ta' dannu mgarrab b'riżultat tar-reat kriminali mwettaq kontra l-vittma.

Is-servizzi ta' appoġġ, speċjalment dawk għall-vittmi u x-xhieda, huma partikolarment vitali biex jipprovdu informazzjoni għat-tfal u għall-ġenituri tagħhom, jippreparaw lit-tfal għas-seduti u jakkumpanjawhom matul il-proċeduri, pereżempju permezz ta' żjarat fid-djar u żjarat ta' familjarizzazzjoni qabel il-proċess quddiem il-qorti. Il-professjonisti jqisu wkoll dawn is-servizzi bħala neċessarji għall-protezzjoni globali tat-tfal. It-tfal japprezzaw ħafna li jircievu l-informazzjoni bil-quddiem f'ambjent adatt għall-minuri u minn professjonisti li l-imġiba tagħhom tiġi vvalutata bħala waħda adatta għall-minuri. Mingħajr eċċezzjoni, huma jivvalutaw b'mod pożittiv kemm iż-żjarat fid-dar kif ukoll iż-żjarat ta' qabel il-proċess, kif ukoll l-użu ta' miżuri u materjali li jinftehem mill-minuri. It-tfal japprezzaw ukoll il-fatt li jiżviluppaw relazzjonijiet ta' fiduċja u b'mod konsistenti mal-professjonisti u li jkun jistgħu jikkuntattjawhom b'mistoqsijiet fi kwalunkwe punt fil-proċeduri.

Filwaqt li servizzi ta' appoġġ huma offruti f'ħafna mill-Istati Membri, hemm perċezzjoni komuni li għandu jsir wisq aktar. Fl-Istati Membri fejn ma jeżistix rekwiżiti obbligatorji, il-programmi ta' appoġġ jidhru li jiffukaw prinċipalment fuq każijiet serji ħafna, tipi speċifiċi ta' reati, bħat-traffikar jew l-abbuż sesswali, u l-vittmi, mhux neċessarjament xhieda. It-tfal jemmnu li huma u l-ġenituri tagħhom ħafna drabi ma jkunux jistgħu jieħdu vantaġġ mis-servizzi ta' appoġġ disponibbli għaliex mhumiex jingħataw informazzjoni suffiċjenti dwarhom. It-tfal involuti kemm fi proċeduri kriminali kif ukoll f'dawk civili jemmnu li ġew infurmati u ppreparati aħjar permezz ta' servizzi ta' appoġġ fi proċeduri kriminali, b'mod partikolari waqt il-fażi ta' qabel il-proċess.

It-tfal jilmentaw li, fil-proċeduri ċivili, għandhom nuqqas ta' informazzjoni dwar l-għan tas-seduti u l-konsegwenzi tad-dikjarazzjonijiet tagħhom u s-sentenzi mogħtija.

FRA Opinjoni 18

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li s-servizzi ta' appoġġ huma disponibbli għat-tfal kollha li jippartecipaw fil-proċeduri kriminali u f'dawk ċivili, fl-istadji kollha tal-proċeduri. It-tfal u l-familji tagħhom għandhom jiġu infurmati dwar is-servizzi offruti. Is-servizzi ta' appoġġ għandhom jikkunsidraw ir-rwoli importanti li l-ġenituri u l-persuni ta' fiduċja għandhom meta jinfurmaw u jappoġġjaw lit-tfal.

“Naħseb li għandhom jagħmluha aktar ċara għat-tfal li sejr in għaliha [is-seduta] għaliex huma [il-bord] qed jagħmlu d-deċiżjonijiet li qed jagħmlu, u x'hadu inkunsiderazzjoni meta qed jieħdu dawk id-deċiżjonijiet... Huma [it-tfal] ma jifhemu hiex, u se jwassal biss għal dispjaċir.” (Ir-Renju Unit, ġuvni, 18-il sena (mismugh regolament sa minn meta kellu 6 snin), sugġett ta' ordni ta' kura b'sorveljanza)

Persuna ta' kuntatt professjonali waħda għall-appoġġ tat-tfal waqt il-proċeduri

L-oqfsa ġuridiċi nazzjonali – kemm kriminali kif ukoll ċivili – huma normalment wisq ġenerali u ma jispeċifikawx ta' min hu r-rwol li jinforma lit-tfal. Għalhekk min jissodisfa dan ir-rwol ivarja ħafna. F'xi pajjiżi, il-professjonisti jikkontradixxu lil xulxin meta jindikaw min hu responsabbli biex jinforma lit-tfal. F'oħrajn, l-ambigwiżità legali twassal għall-involvement ta' diversi professjonisti. Il-kompitu ta' spiss jithalla f'idejn il-ġenituri, irrISPettivament minn jekk humiex infurmati tajjeb jew humiex partijiet newtrali. Għall-proċeduri ċivili, hemm biss ftit dejta disponibbli dwar ir-rabta bejn l-appoġġ u l-informazzjoni jew dwar regoli u linji gwida għall-professjonisti eżistenti.

It-tfal jirrapportaw varjetà wiesgħa ta' esperjenzi meta jiġu infurmati. Jemmnu li kemm il-ġenituri kif ukoll il-professjonisti għandhom jinfurmaw lit-tfal. Normalment jippreferu lill-ġenituri tagħhom, iżda xi drabi jhossu li m'għandhomx għarfien suffiċjenti. Tfal infurmati minn professjonisti b'format li jinftehem mill-minuri u b'kontenut li jinftehem mill-minuri, jivvalutaw dan b'mod pożittiv. Fuq livell inqas, it-tfal innutaw sorsi oħra ta' informazzjoni li jistgħu jintużaw b'mod kumplementari – inklużi s-siti web u l-programmi tat-TV dwar il-qorti.

Il-fatt li jkun hemm persuna ta' appoġġ timmonitorja b'mod kontinwu lill-minuri, jiżgura li l-minuri – u l-ġenituri – jiġu mgħarrfa b'mod adegwat, b'mod partikolari waqt proċessi twal. Dan jiżgura wkoll li l-minuri jirċievu appoġġ emozzjonali kontinwu minn persuna mħarrġa b'mod xieraq. Meta ma jiġix assenjat professjonista wieħed, it-tendenza hija li t-tfal ma jiġux infurmati biżżejjed. Min-naħa l-oħra, fejn persuna ta' appoġġ takkumpanja lill-minuri, dawn ħafna drabi jippreparaw lill-minuri u jipprovduhom informazzjoni jew jiżguraw li l-atturi x-xierqa jagħmlu dan. Dan inefhi l-pressjoni minn fuq il-ġenituri li jistgħu ma jkunux fl-aħjar pożizzjoni li jinfurmaw lit-tfal b'mod xieraq.

It-twegibiet mill-professjonisti kif ukoll mit-tfal huma tassew pożittivi meta persuna ta' appoġġ waħda ssegwi minuri matul il-proċeduri. Intermedjarji fir-Renju Unit, konsulenti legali fil-Ġermanja, u speċjalisti għall-appoġġ tal-vittmi f'diversi Stati Membri oħra, huma eżempji ta' prattici tajbin f'dan ir-rigward.

“Huma [l-organizzazzjoni tal-karità] kienu hemm it-triq kollha matul il-ħaġa kollha. Huma kienu dawk li baqgħu gejjin u sejrjn biex jarawni nkampa sal-aħħar tas-sena meta jien kont qed nistenna...Ehe, kienu ta' appoġġ kbir.”
(Ir-Renju Unit, tfajla, 19-il sena, kawża ta' abbuż sesswali)

FRA Opinjoni 19

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li persuna ta' fiduċja tappoġġja lill-minuri matul l-istadji kollha tal-proċeduri ġudizzjarji. Għandha tinħatar persuna ta' kuntatt professjonali waħda u din għandha tkun responsabbli biex:

- 1) ttiprovdi appoġġ emozzjonali matul il-proċeduri;
- 2) ttipprepara lill-minuri għall-istadji differenti tal-proċeduri;
- 3) ttiprovdi l-informazzjoni neċessarja b'mod li tinftiehem mill-minuri (inkluż il-verifika tal-fehim min-naħa tal-minuri tad-drittijiet u tal-proċeduri);
- 4) tiggarrantixxi d-disponibbiltà ta' formati u miżuri speċjali għat-tfal bi bżonnijiet speċjali, bħat-tfal barranin mhux akkumpanjati, tfal li jgħixu fil-kura ta' familja tar-rispett jew fil-kura statali, vittmi minuri ta' vjolenza domestika u tfal b'diżabilitajiet.

Din il-persuna ta' kuntatt għandha tuża approċċ adatt għall-minuri; tkun imħarrġa biżżejjed u disponibbli regolarment fl-istadji kollha tal-proċeduri; tiżviluppa relazzjoni kontinwa ta' fiduċja mal-minuri; u tikkollabora u tikkoordina ma' gruppi oħrajn involuti – bħas-servizzi tal-appoġġ u tal-protezzjoni tal-minuri, uffiċjali tal-pulizija, imħallfin, prosekuturi, avukati u ġenituri jew gwardjani. Din il-persuna għandha wkoll tiżgura li l-ġenituri, il-ġenituri ta' tfal iffostejati u l-persunal taċ-ċentru f'kollokament, jiġu infurmati biżżejjed dwar il-fażijiet u l-kwistjonijiet l-aktar importanti tal-proċeduri sabiex ikunu jistgħu jipprovdu lit-tfal b'informazzjoni u b'appoġġ adegwati.

Jekk persuna ta' kuntatt waħda ma tkunx disponibbli, l-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-atturi differenti responsabbli sabiex jinfurmaw lit-tfal jikkordinaw l-isforzi tagħhom b'mod effiċjenti.

Dritt għall-protezzjoni u l-privatezza

Standards internazzjonali jipprioritizzaw b'mod ċar il-ħarsien tat-tfal involuti fi proċeduri ġudizzjarji, filwaqt li jinkoraġġixxu wkoll il-partecipazzjoni tagħhom. Ambjent protettiv u sikur huwa neċessarju għat-tfal biex jippartecipaw b'mod sħiħ u effettiv u biex tiġi evitata ħsara u trawmatizzazzjoni mill-ġdid. Dan jinkludi l-iżgurar tad-dritt tat-tfal għall-privatezza u l-kunfidenzjalità.

Appoġġ protettiv għat-tfal

F'ħafna pajjiżi, aktar tfal irrapportaw li jirċievu appoġġ protettiv fi proċeduri kriminali milli fi proċeduri ċivili. F'xi wħud, it-tfal isibu li appoġġ estensiv huwa disponibbli f'termini kemm ta' ħin kif ukoll ta' kontenut fi proċeduri kriminali. F'oħrajn, it-tfal fi proċeduri kemm kriminali kif ukoll f'dawk ċivili jilmentaw li l-appoġġ mhux iġġudat b'mod kontinwu jew fl-istadji kollha tal-proċeduri, u ħafna drabi huwa dipendenti fuq l-inizjattiva tal-ġenituri tagħhom.

FRA Opinjoni 20

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li t-tfal jiġu dejjem ittrattati bħala nies li jeħtieġu protezzjoni speċjali, filwaqt li titqies l-età tagħhom, il-maturità, il-livell ta' għarfien u kwalunkwe diffikultà possibbli ta' komunikazzjoni.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-appoġġ protettiv huwa istituzzjonalizzat, disponibbli fl-istadji kollha tal-proċeduri u ugwalment faċli biex jiġi aċċessat għat-tfal kollha f'postijiet differenti, inklużi zoni rurali. Appoġġ speċjali għandu jkun disponibbli għat-tfal f'sitwazzjonijiet partikolarment vulnerabbli, bħal dawk b'diżabilità, bi status ta' immigrant jew li jgħixu f'kura "foster" jew kura alternattiva. Dan ikun jinkludi li jkun hemm servizzi ta' interpretazzjoni u traduzzjoni disponibbli, kif ukoll pariri psikoloġiċi u ta' appoġġ, u professjonisti m'harrġa li kapaci jidentifikaw il-ħtiġijiet speċifiċi tat-tfal u jirrispondu għalihom.

FRA Opinjoni 21

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li s-sistemi ta' protezzjoni tat-tfal ikunu bbażati fuq approċċ integrat u mmirat, li jiffoka mhux biss fuq il-bżonnijiet speċjali tat-tfal b'mod generali iżda wkoll fuq vulnerabilitajiet oħrajn, bħal tal-vittmi jew xhieda ta' abbuż sesswali jew vjolenza domestika, it-tfal b'diżabilità jew dawk bi status ta' migranti.

Stabbiliment ta' garanziji proċedurali għall-protezzjoni tat-tfal

Oqfsa legali nazzjonali jinkludu varjetà ta' miżuri protettivi sabiex jintużaw waqt is-seduti tal-qorti. Dawn jinkludu t-tneħħija ta' konvenuti mill-awla u l-użu ta' reġistrazzjoni awdjoviziva ta' seduti qabel il-proċess, kollegamenti bil-vidjow biex jixhdu, u skrins biex vizwalment jisseparaw lit-tfal minn konvenuti. Madankollu, fil-prattika dawn il-miżuri ta' spiss mhumiex użati biżżejjed u generalment jithallew għad-diskrezzjoni tal-imħallfin. It-tfal

iddeskrivew każijiet serji fejn il-protezzjoni u s-sigurtà tagħhom ma kinux żgurati.

Il-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri dwar is-salvagwardji għall-protezzjoni tal-vittmi tal-minuri – pereżempju, l-użu ta' reġistrazzjonijiet fuq vidjow jew ta' persuna ta' appoġġ matul il-proċeduri – mhux bilfors testendi għax-xhieda tal-minuri. F'bosta Stati Membri, dawn is-salvagwardji huma wkoll disponibbli biss għax-xhieda sa ċertu età. Pereżempju, fil-Finlandja, it-tfal li għandhom 15-il sena jew li huma iżgħar huma generalment interrogati biss fl-intervisti qabel il-proċess fil-faċilitajiet tas-smiġħ adatti għall-minuri. Madankollu, it-tfal ta' età ta' 15-il sena u akbar jinstemgħu fl-awli normali – anki meta dawn jagħlqu 15-il sena matul il-proċess ġudizzjarju.

It-tfal indikaw b'mod ċar kif jidied is-sens tagħhom ta' protezzjoni. Il-professjonisti għandhom jieħdu dawn is-suggerimenti inkonsiderazzjoni meta jagħzlu miżuri ta' protezzjoni. Dawn jinkludu li t-tfal jiġu pprovduti b'informazzjoni dwar il-preżenza tal-konvenut u elementi oħrajn tal-proċeduri; jiġu offruti l-possibbiltà li jagħzlu jekk iridux li xi ħadd – u lil min – jakkumpanjahom matul is-seduti; li jstabbilixxu ambjenti adatti għall-minuri; li japplikaw tekniki ta' intervisti sensitivi għall-minuri; u jikkunsidraw l-opinjoni tat-tfal fil-proċess tal-kondiviżjoni ta' informazzjoni.

FRA Opinjoni 22

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jistabbilixxu salvagwardji proċedurali u jimmonitorjaw l-implimentazzjoni tagħhom sabiex jiġi żgurat li t-tfal kollha involuti fi proċeduri ġudizzjarji huma protetti mill-ħsara, il-potenzjal ta' trawmatizzazzjoni mill-ġdid, il-vittimizazzjoni sekondarja u l-identifikazzjoni qabel, matul u wara l-proċeduri. Il-professjonisti għandhom jikkunsidraw is-suggerimenti tat-tfal meta jużaw miżuri ta' protezzjoni. Għandu jiġi żgurat aċċess ugwali għal salvagwardji proċedurali għat-tfal kollha, irrISPETTIVAMENT mill-età u r-rwol fil-proċeduri. Salvagwardji proċedurali eżistenti għall-vittmi minuri għandhom jiġu estiżi għal minuri li jkun xhieda fi proċeduri kriminali u għal tfal involuti fi proċeduri ċivili.

Bosta tfal irrapportaw li ltaqgħu mal-konvenuti kemm fi proċeduri kriminali kif ukoll fi proċeduri ċivili, minħabba salvagwardji proċedurali insuffiċjenti. Dawn il-laqqgħat mhux mixtieqa mal-konvenuti u l-qraba tagħhom – li hafna drabi jsehħu qabel jew wara s-seduti minħabba nuqqas ta' faċilitajiet ta' stennija adatti għall-minuri – huma sors ewlieni ta' biża' għat-tfal. Barra minn hekk, is-sens ta' sigurtà tat-tfal huwa pperikolat min-nuqqas ta' daħliet separati u / jew arrangamenti dgħajfa ta' sigurtà fil-qorti, bħan-nuqqas ta' koordinazzjoni tal-hinijiet tal-wasla u t-tluq tal-partijiet sabiex it-tfal ma jiltaqgħux mal-konvenuti. It-tfal huma wkoll mbezzgħin minn imġiba mhux adatta tal-professjonisti, ambjenti intimidanti, nuqqas ġenerali ta' kunfidenzjalità, u l-kondiviżjoni ta' informazzjoni li tkun għadha ma ġietx approvata.

“Rajtu l-qorti, xi drabi. Kultant jiena bqajt iffrizata f'posti u hassejtni li ma stajtx nagħmel pass 'il quddiem minħabba li kont imwerwra.” (Il-Polonja, tfajla, 18-il sena, xhud u vittma, kawża ta' abbuż sesswali)

“Kelli nistenna barra l-kamra tas-seduta fuq bank. Matul il-hin kollu, thossok imbezza' li xi hadd jista' johrog mill-kamra tal-qorti. Kollha kemm huma jistgħu johorġu minn mument għall-iehor. Għal din ir-raġuni jiena ta' spiss mort f'xi kantuniera jew mort nimxi mal-madwar...il-missier bijologiku tiegħi daħal mas-sieħba tiegħu, man-nies kollha tiegħu u huma qagħdu fl-entrata, min qagħad 'l hawn u minn qagħad 'l hemm. Jien kelli... - l-imħallef hadni hemmhekk, jiena kelli ngħaddi min-nofs ta' dawn in-nies kollha u din kienet verament... - Sakemm wasalna fil-kamra tas-smigh. L-imħallef haseb ukoll li dan ma kienx sew.” (Il-Ġermanja, tfajla, 14-il sena, parti, kawża ta' kustodja)

L-iżgurar tad-dritt tat-tfal għall-privatezza u l-kunfidenzjalità

Il-leġiżlazzjoni tal-UE teħtieġ li l-Istati Membri jipproteġu l-privatezza, l-identità u l-immaġni tal-vittmi minuri, u li jipprejvju t-tixrid pubbliku ta' kwalunkwe informazzjoni li tista' twassal għall-identifikazzjoni tagħhom. Ir-Regolament Ġenerali għall-Protezzjoni tad-Dejta jeħtieġ il-kunsens tal-ġenituri għal tfal iżgħar minn 16-il sena u l-approvazzjoni tat-tfal li għandhom minn 16-il sena 'il fuq, biex jirċievu d-dejta personali tat-tfal. Għalhekk, oqfsa legali nazzjonali jeħtieġu miżuri biex jipproteġu l-identità u l-privatezza tat-tfal involuti fi proċeduri legali kriminali. Fi proċeduri ċivili, il-livell tal-protezzjoni tal-privatezza jvarja skont il-qasam tal-liġi ċivili involuta u r-rwol tat-tfal fil-proċeduri. Fi tliet pajjiżi, miżuri awtoregolatorji jgħinu biex jiżguraw li d-dejta personali tat-tfal tibqa' kunfidenzjali u tinzamm lil hinn mill-midja u mill-pubbliku ġenerali.

FRA Opinjoni 23

L-Istati Membri għandhom jintroduċu miżuri biex jipprejvju kwalunkwe kuntatt bejn it-tfal u l-konvenuti u kull parti oħra li l-minuri jista' jipperċepixxi bħala theddida. Miżuri bħal dawn jinkludu konnessjonijiet bil-vidjow live, skrins biex jipproteġu lit-tfal minn konvenuti, jew l-eskluzjoni tal-konvenuti mill-awli waqt seduti tal-minuri. L-Istati Membri u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw ambjent adatt għall-minuri fl-istadij kollha tal-proċeduri, u li l-qrati u l-għases tal-pulizija jkunu mgħammra bi kmamar ta' stennija adatti għall-minuri u b'daħliet separati. Dawn għandhom jintużaw b'mod sistematiku biex jipproteġu lit-tfal milli jiltaqgħu ma' allegati atturi ta' reat jew membri tal-familja li jkunu f'kunflitt magħhom, u ma jithallewx jittqiegħdu f'ambjent aħrax filwaqt li jistennew li jinstemgħu jew meta jkunu involuti f'diversi proċeduri.

It-tfal jaslu mbezzgħin u stressjati dwar il-kunfidenzjalità u l-protezzjoni tad-dejta insuffiċjenti meta jippartecipaw fi proċeduri legali. Huma jibzgu li d-dettalji tal-każijiet u l-proċeduri tagħhom jistgħu jsiru pubbliċi. Diversi tfal ilmentaw dwar il-fatt li dettalji tal-kawzi ġudizzjarji tagħhom isiru magħrufin fl-iskejjel, fil-komunitajiet jew fil-vicinati tagħhom. It-tfal irrapportaw li hassewhom mifxulin meta n-nies fl-ambjent tagħhom kienu jafu dwar ir-rwol tagħhom fil-proċeduri, is-sitwazzjoni familjari tagħhom jew id-deċiżjonijiet tal-qorti. Kultant it-tfal irrapportaw ukoll li kienu qed jiġu bbuljati jew stigmatizzati mill-pari tagħhom jew fil-komunità lokali minħabba informazzjoni żvelata mill-għalliema, mill-ġenituri, mill-qraba, mill-professjonisti, jew permezz tal-midja.

Madankollu, skont l-esperjenzi professjonali, ftit tfal irrapportaw ksur ta' sigurtà ta' dejta personali li tirriżulta mill-midja li tippubblika informazzjoni dwar il-każijiet ġudizzjarji tagħhom. Ftit tfal irrapportaw li l-ġenituri tagħhom ippartecipaw f'xows fuq it-televiżjoni u għalhekk għamlu pubbliċi ċerti dettalji dwar il-każijiet tagħhom, li għandhom x'jaqsmu mal-abbuż sesswali. It-tfal semmew ukoll każijiet li fihom il-midja xandret xi informazzjoni u żvelat l-identitajiet tat-tfal mingħajr il-kunsens tagħhom. Madankollu, xi tfal issuġġerew ukoll li l-pubblicità fuq il-midja u tagħrif akbar dwar każijiet fost il-pubbliku, jistgħu jaffettwaw b'mod pożittiv l-esperjenzi tat-tfal billi titqajjem kuxjenza fil-komunità.

FRA Opinjonijiet 24

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li leġiżlazzjoni u miżuri xierqa jipproteġu l-identità u l-privatezza tat-tfal involuti fi proċeduri tal-qorti – pereżempju, billi l-pubbliku jiġi eskluż mill-awla jew billi jintużaw kollegamenti bil-vidjow live jew testimonjanzi rrekordjati minn qabel fis-seduti. Jeħtieġ li jittieħdu l-passi biex ikun żgurat li d-dejta personali tat-tfal tibqa' strettament kunfidenzjali u li din tinzamm bogħod mill-midja u mill-pubbliku ġenerali. Ir-registrazzjonijiet jeħtieġ li jinħażnu b'mod sikur u l-identitajiet tat-tfal għandhom jiġu protetti onlajn, fl-oqsma kollha tal-liġi u indipendentement mir-rwol tal-minuri fil-proċeduri. Id-dejta personali għandha tiġi aċċessata u ttrasferita biss meta jkun assolutament meħtieġ, u wieħed dejjem għandu jżomm f'moħħu l-aħjar interessi u l-opinjonijiet tal-minuri.

Dritt għan-nondiskriminazzjoni

Id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi tipprovdi li d-drittijiet tal-vittmi għandhom japplikaw b'mod mhux diskriminatorju, iżda wkoll li l-vittmi għandhom jiġu rikonoxxuti u ttrattati "b'mod apposta għalihom" fil-kuntatti kollha ma' servizzi ta' appoġġ għall-vittmi jew ma' awtoritajiet kompetenti fi proċeduri kriminali. Il-professjonisti intervistati wrew livelli differenti ta' għarfien u fehim tal-hteġa li jipprovdu servizzi speċjalizzati għat-tfal, li jiehdu inkonsiderazzjoni l-isfondi etniċi jew nazzjonali tagħhom, is-sess, jew xi diżabilità, fost oħrajn. F'xi wħud mill-Istati Membri fejn sar l-istħarriġ, il-professjonisti iffukaw aktar fuq id-diskriminazzjoni kontra t-tfal Roma involuti fi proċeduri ġudizzjarji, filwaqt li oħrajn iffukaw fuq it-tfal b'diżabilità, tfal barranin jew vittmi internazzjonali tat-traffikar. Il-professjonisti esprimew tħassib li n-nuqqas ta' kompetenza tagħhom għamel is-servizzi inqas aċċessibbli għal ċerti gruppi. F'xi Stati Membri, ġew identifikati diversi inizjattivi pożittivi. Pereżempju, fir-Renju Unit, dawn jinkludu t-traduzzjoni ta' materjal ta' informazzjoni adatt għall-minuri f'lingwi differenti; l-użu ta' uffiċjali tal-pulizija nisa biex jintervistaw bniet li sfaw vittmi ta' abbuż sesswali; u l-għoti ta' interpreti, inkluż għal-lingwa tas-sinjali, u linji gwida lill-prosekuturi dwar kif għandhom jiġu intervistati persuni b'diżabilitajiet intellettuali.

It-tfal ma enfasizzawx il-kwistjoni tad-diskriminazzjoni. Minflok, ħafna sostnew li huma ġew ittrattati b'mod ġust u b'rispett. Barra minn hekk, bosta tfal iddeskrivew li esperjenzaw "diskriminazzjoni pożittiva" u li qed jiġu ttrattati aħjar peress li kienu tfal. Madankollu, fejn id-diskriminazzjoni kienet irrapportata b'mod aktar komuni, din kienet tikkonċerna l-età. It-tfal li lmentaw li ġew ittrattati b'mod ingust minħabba l-età kienu prinċipalment involuti fi proċeduri ċivili.

"Jiena indunajt li meta kont qed nikber l-għażliet tiegħi ngħataw daqsxejn aktar importanza, u din hija haġa li jiena ddispijaċini fuqha, il-minuri li huwa ta' 5, 10 jew 15-il sena, l-għażliet tagħha jew tiegħu huma xorta waħda importanti." (Franza, tfajla, 17-il sena (mismugħa bejn l-età ta' 6 u 17-il sena), parti, trobbija tat-tfal inadegwata)

Il-punt ta' waqfien kritiku huwa madwar l-età ta' 14-il sena. It-tfal taħt l-14-il sena rrapportaw li jiġu ttrattati b'mod differenti minħabba l-età tagħhom; huma jemmnu li l-professjonisti ma ħaduhomx bis-serjetà biżżejjed u ma qisux id-dikjarazzjonijiet, l-opinjonijiet, ix-xewqat jew is-sentimenti tagħhom. Huma sabu li l-adulti għandhom aċċess aħjar għall-ġustizzja u jistgħu jippartecipaw aktar liberament fil-proċessi involuti fil-ġustizzja, minħabba li huma f'qagħda aħjar biex iwasslu l-opinjonijiet tagħhom. Xi tfal issostanzjaw dan billi qabblu l-partecipazzjoni tagħhom meta kienu iżgħar mal-esperjenza tagħhom huma u jikbru fl-età, u kkonkludew li l-partecipazzjoni tagħhom marret għall-aħjar hekk kif bdew jikbru għaliex kienu f'qagħda aħjar biex jesprimu s-sentiment tagħhom u l-professjonisti mbagħad semgħuhom aktar. Madankollu, ħafna tfal – inklużi dawk li għandhom aktar minn 14-il sena – ilmentaw li l-professjonisti ttrattawhom jew bħall-adulti jew ittrattawhom wisq ta' tfal, mingħajr ma ġiet ikkunsidrata l-maturità tagħhom. Sa ċertu punt, it-tfal irrapportaw li jiġu ddiskriminati fuq il-bażi tal-isfond soċjali tagħhom, is-sess, ir-rwol fi ħdan il-proċeduri jew l-oriġini etnika tagħhom. Pereżempju, it-tfal Roma rrapportaw trattament ingust fi Spanja u l-Bulgarija, kif għamlu t-tfal li jittkellmu bir-Russu fl-Estonja, kif ukoll it-tfal Franċiżi ta' razez jew etniċitajiet li mhumiex f'maġġoranza.

Intervistatur: "Kien hemm xi ħadd hemmhekk li seta' jittkellem bil-lingwa tiegħek?"

Il-minuri: "Le, ma kienx hemm. Huma kienu Bulgari." (Il-Bulgarija, ġuvni, 14-il sena, xhud, kawża ta' qtil)

FRA Opinjoni 25

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li s-salvagwardji proċedurali jinkludu miżuri mhux diskriminatorji u li jiġi żgurat li s-servizzi huma adattati għall-ħtiġijiet u l-vulnerabilitajiet speċifiċi tat-tfal. L-informazzjoni jeħtieġ li tiġi pprovduta f'lingwa li t-tfal jistgħu jifhemu, adattata – pereżempju – għal-lingwa nattivta tagħhom jew għall-ostakoli lingwistiċi li jiltaqgħu magħhom it-tfal b'diżabilità. Il-professjonisti għandhom jirċievu biżżejjed appoġġ, gwida u taħriġ biex jakkomodaw il-bżonnijiet differenti tat-tfal jew, fejn dan ma jkunx possibbli, għandhom jirreferu lit-tfal għas-servizzi speċjalizzati.

FRA Opinjoni 26

L-Istati Membri tal-UE għandhom jagħtu attenzjoni partikolari biex jiffacilitaw l-aċċess għall-gustizzja u jipprovdw l-għajnuna neċessarja legali, rappreżentanza legali u appoġġ lit-tfal li huma f'sitwazzjoni speċjalment vulnerabbli, fil-waqt li jitqiesu l-bżonnijiet tal-interpretazzjoni u t-traduzzjonijiet potenzjali jew ostaklibħal indebolimenti fiżiċi jew oħrajn. Għandhom isiru sforzi biex jiġi ffacilitat l-aċċess għall-gustizzja għat-tfal f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, bħat-tfal li jgħixu fil-faqar, tfal Roma u r-refuġjati, dawk li qed ifittxu l-ażil jew tfal migranti separati, filwaqt li tingħata attenzjoni partikolari wkoll għal tfal li kienu vittmi tad-diskriminazzjoni, bħal vittmi ta' reati ta' mibegħda. Id-dejta dwar l-aċċess tat-tfal għall-gustizzja għandha tkun disponibbli għat-tfal kollha, analizzata skont il-gruppi.

Prinċipju tal-aħjar interessi tal-minuri

Kemm il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE u l-liġi sekondarja tal-UE jidentifikaw l-aħjar interessi tal-minuri bħala konsiderazzjoni primarja, u l-kunċett huwa inkorporat fil-maġġoranza tal-oqfsa normattivi tal-Istati Membri tal-UE. Madankollu, il-maġġoranza ta' dawk li wiegħbu minn madwar il-pajjiżi kollha, jifhemu bħala terminu kumpless u vag, soġġett ħafna għall-interpretazzjoni. Huma jinnotaw ukoll li jonqsuhom għodod biex jidentifikaw, jivvalutaw u jirrapportaw dwar kif l-aħjar interessi tagħhom jistgħu jiġu mħarsa.

It-tfal intervistati deheru li jkollhom diffikultajiet biex jifhemu l-kunċett tal-aħjar interessi; xi whud kienu kapaci biss jiddiskutu dan wara spjegazzjoni. Nofs

it-tfal, kemm fil-proċeduri kriminali kif ukoll f'dawk ċivili, iddikjaraw li l-aħjar interessi tagħhom kienu mħarsa. B'dan, huma ġeneralment fissru li s-sentenza kienet konformi mal-aspettattivi tagħhom jew li huma qiesu li l-proċeduri ġudizzjarji kienu b'mod ġenerali ġusti, ċari u adatti għall-minuri. Fil-proċeduri kriminali, dan kien ifisser l-aktar li l-konvenuti kienu kkastigati b'sentenzi ta' ħabs; li s-sentenzi ma kinux wisq ħfief; u li t-tfal ma ħassewx li l-konvenut jew id-drittijiet tat-tfal akkużati kellhom prijorità fuq tagħhom stess. Fil-proċeduri ċivili, elementi li t-tfal sabu li ma jservux l-aħjar interessi tagħhom inkludew il-piż tad-drittijiet tal-ġenituri f'każijiet ta' kustodja u s-sentiment li ma kinux qed jinstemgħu minn professjonisti fir-rigward ta' kura "foster" jew miżuri ta' kollokament f'istituzzjoni. It-tfal involuti fil-każijiet ta' kollokament tal-minuri indikaw li r-riżultati kienu fl-aħjar interess tagħhom meta huma ma ġewx mifruda mill-ġenituri tagħhom. Madankollu, f'dawn il-każijiet tal-aħjar, it-tfal irrikonoxxew ukoll li, meta l-professjonisti jispjegawhom id-deċiżjonijiet u għaliex dawn jissodisfaw l-aħjar interessi tagħhom, il-perċezzjonijiet tagħhom jistgħu jinbidlu u huma jistgħu jaqblu li l-aħjar interessi tagħhom ġew issodisfati.

Intervistatur: Id-deċiżjoni tal-qorti dwar fejn għandek toqgħod, ma' min għandek tgħix ittiegħdet fl-aħjar interessi tiegħek?

Il-minuri: "Iva, għaliex kultant jiġri li t-tfal ikunu jridu jerġgħu jmorru lura d-dar, iżda dawn ma jkunux jistgħu għaliex il-ġenituri tagħhom jabbużaw mill-alkoħol, isawtu t-tfal. F'dan il-każ huwa aħjar għalihom li jibqgħu f'centru għaliex ħadd ma jixrob hemmhekk u jsawwathom." (Il-Polonja, ġuvni, 11-il sena, parti, kawża ta' miżura ta' kollokament istituzzjonali)

FRA Opinjoni 27

Biex jiġu żgurati l-aħjar interessi tat-tfal, l-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE jeħtieġu li jiżguraw kriterji ċari fil-leġislażzjoni għall-identifikazzjoni u l-valutazzjoni tal-aħjar interessi tat-tfal – filwaqt li jitqiesu l-fehmiet, l-identità, il-protezzjoni, is-sigurtà tagħhom u kwalunkwe sitwazzjonijiet ta' vulnerabilità. Il-prinċipju tal-aħjar interessi jeħtieġ li jiġi implimentat b'mod wiesa'. Id-determinazzjoni tal-aħjar interessi tat-tfal jeħtieġ li tinvolvi proċess multidixxiplinarju. Id-dispożizzjonijiet legali għandhom ukoll jeħtieġu li jirrapportaw dwar kif l-aħjar interessi tal-minuri ġew ivvalutati. Għandhom jiġu żviluppati regoli, linji gwida u protokolli għall-valutazzjoni. Il-professjonisti għandhom jiżguraw li t-tfal jifhemu l-kunċett tal-aħjar interessi, b'mod partikolari meta jiġu spjegati l-proċessi u r-riżultati tal-proċeduri.

It-taħriġ tal-professionisti

Il-ħtieġa li jiġiharrġu uffiċjali li jaħdmu mal-vittmi jew ma' vittmi potenzjali hija stabbilita fil-liġi kriminali sekondarja tal-UE. Id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi testendi l-ħtieġa għat-taħriġ għal gruppi differenti ta' Prattikanti, inkluż l-uffiċjali tal-pulizija, il-professionisti legali, u s-servizzi ta' appoġġ għall-vittmi – sabiex ikunu jistgħu jagħrfu l-vittmi u jitrattawhom b'rispett, b'mod professjonali u mhux diskriminatorju.

Ir-riċerka turi li l-professionisti fl-oqsma kollha tas-sistema tal-gustizzja tal-minuri m'għandhomx speċjalizzazzjoni adegwata u t-taħriġ biex jaħdmu mat-tfal. Huma jirrapportaw li l-professionisti legali jistgħu jibbenefikaw minn taħriġ dwar kif jinteraġixxu mat-tfal, filwaqt li l-professionisti soċjali għandhom ikunu mharrġa fuq il-legiżlazzjoni relatata mat-tfal. Il-professionisti jippercepixxu t-taħriġ bħala li huwa b'disponibbiltà limitata u huwa l-aktar disponibbli fuq bażi volontarja. Barra minn hekk, ir-restrizzjonijiet ta' hin u n-nuqqas ta' riżorsi normalment jipprevjenu l-partecipazzjoni konsistenti fil-programmi ta' taħriġ. Il-baġits għat-taħriġ tnaqqsu u, f'hafna każijiet, il-partecipazzjoni tiddependi fuq jekk ikunx bla ħlas.

Anki fil-każ ta' salvagwardji oħra effettivi fis-seħħ, nuqqas ta' speċjalizzazzjoni u ta' taħriġ tal-professionisti li jaħdmu mat-tfal ta' spiss jirriżulta fi prattiki ħżiena u jista' jikkawża ħsara emozzjonali u fizika lit-tfal. Dan jaffettwa wkoll kif id-drittijiet tat-tfal jiġu kkunsidrati matul il-proċeduri. Dawk li wiegħbu jivvalutaw l-imġiba tal-professionisti lejn it-tfal b'mod ħafna aktar pożittiv meta huma jkunu hađu sehem fit-taħriġ immirat. Pereżempju, il-professionisti soċjali sabu li l-pulizija fil-Finlandja li għamlu taħriġ obbligatorju fil-qasam tas-smiġħ tal-minuri, huma kompetenti ħafna fl-intervisti tal-minuri. Il-professionisti indikaw ukoll li t-taħriġ jista' jsaħħaħ il-ħiliet eżistenti tagħhom u l-għarfien tagħhom tat-tekniki. Bl-istess mod, it-tfal jivvalutaw b'mod aktar pożittiv lill-professionisti li jappartjenu għal gruppi li jirċievu taħriġ aktar sistematiku. Pereżempju, it-tfal jivvalutaw b'mod aktar pożittiv lill-professionisti soċjali, li huma aktar probabbli li jkollhom sfond u esperjenza professjonali adegwata, minn professionisti legali li ma jkollhomx wisq esperjenza fil-ħidma mat-tfal.

B'mod ġenerali, il-professionisti għandhom jiġu mharrġa biex ikunu sensitivi għall-bżonnijiet tat-tfal, kif ukoll biex jifhemu s-sentimenti u x-xewqat tagħhom. Il-professionisti għandhom jippermettu u jhallu lit-tfal jagħmlu għażliet infurmati bejn is-salvagwardji proċedurali disponibbli.

FRA Opinjoni 28

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-professionisti kollha f'kuntatt mat-tfal jirċievu taħriġ fid-drittijiet tat-tfal, fil-komunikazzjoni verbali u f'dik mhux verbali u l-lingwa adatti għall-minuri, l-iżvilupp tal-minuri u l-legiżlazzjoni kriminali u civili relatata mal-minuri. Il-professionisti għandhom ikunu mharrġa biex jidentifikaw il-bżonnijiet differenti tat-tfal fi gruppi ta' etajiet differenti sabiex ikunu jistgħu jindirizzaw dawn l-affarijiet u jikkomunikaw mat-tfal b'mod xieraq. Għandu jiġu promoss taħriġ ġenerali u speċjalizzat għall-imħallfin u l-prosekuturi. It-taħriġ għandu jkun obbligatorju għall-prattikanti li mistennija li jiġu f'kuntatt ma' dawn il-każijiet, bħal uffiċjali tal-pulizija u l-persunal tal-qorti. Għandhom jiġu żviluppati moduli ta' taħriġ speċifiku, immirati għal professionisti differenti fir-rigward tal-funzjoni tagħhom.

FRA Opinjoni 29

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-professionisti mharrġa biss iwettqu seduti mat-tfal u li t-taħriġ fuq is-smiġħ tat-tfal huwa obbligatorju u kontinwu għall-professionisti. Dan jinvolti zieda fl-opportunitajiet għat-taħriġ, fl-għadd ta' professionisti mharrġa fis-smiġħ tat-tfal u l-preżenza ta' professionisti mharrġa speċjalizzati fis-seduti. Il-professionisti li jisimgħu lit-tfal jeħtieġ li jkunu mharrġa b'mod speċifiku fit-tekniki xierqa ta' interrogazzjoni, dwar linji gwida eżistenti dwar is-smiġħ tat-tfal, u fuq il-baži legali rilevanti.

FRA Opinjoni 30

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li l-professionisti kollha f'kuntatt mat-tfal ikunu mharrġa biex jinfurmaw lit-tfal b'mod xieraq kemm f'termini ta' kontenut u ta' format, biex jispjegaw l-elementi kollha tal-proċeduri b'mod adatt għall-minuri, u biex jiċċekkjaw il-fehim tat-tfal. Dan għandu jippermetti wkoll lit-tfal jagħmlu deċiżjonijiet infurmati dwar l-involvement tagħhom fil-proċeduri ġudizzjarji.

FRA Opinjoni 31

L-Istati Membri tal-UE għandhom jiżguraw li t-taħriġ ikun organizzat fuq livell nazzjonali biex jipprovdi opportunitajiet ugwali għall-professjonisti kollha biex jippartecipaw, u b'hekk jgħin biex jiġi evitat it-trattament mhux ugwali ta' tfal abbażi ta' fejn jgħixu. It-taħriġ għandu jkun ikkumplementat minn sorveljanza u skambji multidixiplinarji ta' prattiki fost il-professjonisti. Dan għandu jimxi id f'id mal-UE, li tipprovdi incentivi għall-Istati Membri biex iħarrġu lill-professjonisti, u li tinkoraġġixxi l-iskambju ta' prattiki tajbin fi hdan u bejn l-Istati Membri kif ukoll l-iżvilupp ta' moduli ta' taħriġ tal-UE.

Kooperazzjoni multidixiplinarja

Il-professjonisti jgħidu li, sabiex tiġi żgurata l-ġustizzja adatta għall-minuri, huwa kruċjali li l-professjonisti differenti involuti jikkoordinaw l-isforzi tagħhom u jikkooperaw bejniethom – matul l-istadji kollha tal-proċeduri. Meta l-professjonisti jikkooperaw fuq każ, huma jivvalutaw it-tfal bħala mhejjija, infurmati u appoġġjati aħjar, u dan ifisser li l-partecipazzjoni tat-tfal hija ffaċilitata u l-protezzjoni tagħhom hija assigurata aħjar.

Dawk li wiegħbu jemmnu li l-mekkaniżmi ta' koordinazzjoni fost il-professjonisti huma neqsin. Dan jirriżulta fi proċeduri mdewma u prattiki mhux armonizzati. Il-percezzjoni generali hija li l-fatt li jiġu żviluppjati proċeduri operattivi jista' jtejjeb il-koordinazzjoni. F'dan ir-rigward, il-professjonisti vvalutaw b'mod pożittiv prattiki bħall-użu tal-gwardjani tandem fil-Finlandja u fir-Renju Unit; unitajiet mediċi speċjalizzati multidixiplinarji fil-Kroazja, fi Franza u fi Spanja; u mudelli formali ta' kooperazzjoni multidixiplinarja, bħall-Mudell Munich fil-Ġermanja.

It-twegibiet tat-tfal jikkonfermaw ir-rakkoman-dazzjonijiet tal-professjonisti dwar il-promozzjoni tal-koordinazzjoni biex jitnaqqsu l-effetti negattivi possibbli għat-tfal – bħar-repetizzjonijiet ta' seduti u n-nuqqas ta' salvagwardji proċedurali u informazzjoni.

FRA Opinjoni 32

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li l-assocjazzjonijiet professjonali u atturi rilevanti oħrajn jippromovu l-kooperazzjoni istituzzjonali u approċċ multidixiplinari. Il-proċeduri operattivi standard fost il-professjonisti għandhom jiġu promossi wkoll biex titrawwem il-kooperazzjoni.

Id-disponibbiltà tar-riżorsi

Il-professjonisti ripetutamente innutaw li r-riżorsi umani u finanzjarji allokatu mhumiex biżżejjed. L-imħallfin u l-professjonisti soċjali jiffaċċjaw ammonti kbar ta' xogħol u m'għandhomx biżżejjed persunal. Ir-riżorsi allokatu ma jikkorrispondux għall-ammont ta' każijiet jew għall-bżonnijiet tat-tfal involuti fi proċeduri. Anki f'pajjiżi b'oqfsa legizlattivi nazzjonali li huma meqjusin robusti, miżuri ta' awsterità huma meqjusa bħala li jistgħu jipperikolaw l-implimentazzjoni tagħhom jew il-miżuri li fuqhom hija msejsa prassi tajba eżistenti. Il-ħtieġa għal riżorsi adegwati – u n-nuqqas tagħhom – hija enfazizzata min-numru baxx ta' tfal li jindikaw li huma rċevew materjal informativ adatt għall-minuri jew li nstemgħu f'postijiet ta' smiġh adatt għall-minuri. L-importanza ta' mgħiba professjonali sensitiva għall-minuri biex ikunu żgurati proċeduri adatti għall-minuri ma għandhiex tiġi sottovalutata.

FRA Opinjoni 33

L-Istati Membri tal-UE u, kif xieraq, l-UE għandhom jiżguraw li jkun hemm fis-seħħ riżorsi adegwati biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet tat-tfal fit-tipi kollha ta' proċedimenti ġudizzjarji u f'termini kemm ta' kontenut kif ukoll ta' ħin. Ir-riżorsi umani u finanzjarji jeħtieġ li jiġu allokatu b'mod xieraq sabiex il-lokalitajiet ta' intervista jkunu mgħammra b'teknoloġija ta' reġistrazzjoni li taħdem u li jiġu żviluppjati u mqassmin linji gwida u protokollu kif ukoll materjal informativ adatt għall-minuri. L-ispejjeż involuti jistgħu jitnaqqsu permezz tal-iskambji reġjonali ta' materjal żviluppjati jew l-użu multipli ta' postijiet ta' smiġh minn atturi differenti. Għandhom jiġu pprovvuti aktar riżorsi finanzjarji biex jagħmlu s-servizzi ta' appoġġ disponibbli u biex jippromovvuw kemm taħriġ b'approċċ multidixiplinarju u koordinazzjoni fost il-professjonisti.

Madwar 2.5 miljun tifel/tifla jippartecipaw fi proċeduri ġudizzjarji madwar l-Unjoni Ewropea (UE) kull sena, affettwati minn divorzju tal-ġenituri jew bħala vittmi ta', jew xhieda għal, kriminalità. Għalkemm il-partecipazzjoni effettiva tagħhom f' dawn il-proċeduri hija vitali għat-titjib tal-operat tal-ġustizzja, it-trattament tat-tfal fis-sistemi tal-ġustizzja tibqa' ta' thassib. L-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA) investigat sa liema punt id-drittijiet tat-tfal li jinstemgħu, li jiġu infurmati, li jiġu protetti, u għan-nondiskriminazzjoni, huma ssodisfati fil-prattika. Dan kien jinkludi intervisti estensivi kemm ma' professjonisti kif ukoll ma' tfal involuti fi proċeduri ġudizzjarji. L-ewwel rapport ipprezenta l-fehmiet tal-professjonisti. Ir-rapport attwali jiffoka fuq il-perspettivi tat-tfal, jiddeskrivi l-opinjoni tagħhom dwar fatturi li jimpedixxu l-partecipazzjoni shiha tagħhom u dwar l-isforzi li jistgħu jgħinu biex jingħelbu dawn l-ostakli. Bħall-ewwel rapport, jenfasizza li għad fadal ħafna xi jsir biex il-ġustizzja madwar l-UE issir tassew adatta għall-minuri.

Aktar informazzjoni:

Għar-rapport shiħ dwar *Il-ġustizzja adatta għall-minuri – Perspettivi u esperjenzi ta' tfal involuti fi proċeduri ġudizzjarji bħala vittmi, xhieda jew partijiet f'disa Stati Membri tal-UE* – ara: <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/child-friendly-justice-childrens-view>

Pubblikazzjonijiet tal-FRA rilevanti oħra jinkludu:

- FRA (2015), *Child-friendly justice – Perspectives and experiences of professionals on children's participation in civil and criminal judicial proceedings in 10 EU Member States* (Il-ġustizzja adatta għall-Minuri – Perspettivi u esperjenzi ta' professjonisti dwar il-partecipazzjoni tat-tfal fi proċeduri ġudizzjarji civili u kriminali fl-10 Stati Membri tal-UE), Il-Lussemburgu, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-childrens>, u sommarju tiegħu, <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-summary> (disponibbli f'24 lingwa)
- FRA-ECTHR (2016), *Handbook on European law relating to the rights of the child* (Manwal dwar il-liġi Ewropea fir-rigward tad-drittijiet tal-minuri), Il-Lussemburgu, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/handbook-european-law-child-rights> (disponibbli f'24 lingwa)
- FRA (2015), *Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims* (Il-vittmi tal-kriminalità fl-UE: il-limitu u n-natura tal-appoġġ għall-vittmi), Il-Lussemburgu, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/victims-crime-eu-extent-and-nature-support-victims>
- FRA (2015), *Violence against children with disabilities: legislation, policies and programmes in the EU (Il-Vjolenza kontra t-tfal b'dizabilitajiet: il-legislazzjoni, il-politiki u l-programmi fl-UE)*, Il-Lussemburgu, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/children-disabilities-violence>, u s-sommarju tiegħu, <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/violence-children-disabilities-eu-summary> (disponibbli f'24 lingwa)
- FRA (2014), *Guardianship for children deprived of parental care – A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking*, (Tutela tat-tfal imċaħħda mill-kura tal-ġenituri – Manwal biex jissahħu s-sistemi ta' tutela biex jilqgħu għall-ħtiġijiet specifici tat-traffikar ta' vittmi minuri), Il-Lussemburgu, l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet, <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/guardianship-children-deprived-parental-care-handbook-reinforce-guardianship> (disponibbli fi 23 lingwa)
- FRA (2013), *Child rights indicators in the field of family justice*, (Indikaturi tad-drittijiet tal-minuri fil-qasam tal-ġustizzja tal-familja), dokument ta' sfond, <http://fra.europa.eu/sites/default/files/child-friendly-justice-indicators-v1-0.pdf>

Għal harsa generali tal-attivitatiet tal-FRA dwar id-drittijiet tal-minuri, ara: <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>.

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet

© L-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea
għad-Drittijiet Fundamentali, 2017
Ritratti: © FRA

FRA – L-AĠENZJA TAL-UNJONI EWROPEA GĦAD-DRITTIJET FUNDAMENTALI

Schwarzenbergplatz 11-1040 Vjenna – L-Awstrija
Tel: +43 158030-0 – Faks: +43 158030-699
fra.europa.eu – info@fra.europa.eu
[facebook.com/fundamentalrights](https://www.facebook.com/fundamentalrights)
[linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency](https://www.linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency)
twitter.com/EURightsAgency

Print: ISBN 978-92-9491-467-5, doi:10.2811/963948
PDF: ISBN 978-92-9491-475-0, doi:10.2811/61301